

HATIMILIKI

Siku ya kihistoria kwa Igeme Kaskazini kwani hati miliki 30,000 zikigawanya
UK 4

MAZINGIRA

Wawekezaji wazindua majiko afueni kwa mazingira ili kupunguza athari za uchafuzi wa hali ya hewa
UK 12

KILIMO

Serikali kuzipa kipaumbele mageuzi ya kilimo na malipo ya madeni katika bajeti iliyorekebishwa
UK 18

www.mygov.go.ke

Septemba 10, 2024

MyGov.

TOLEO No. 11/2024-2025

TATHMINI YAKO YA WIKI

Serikali yahimiza taasisi kuzalisha mapato huku bajeti zikipunguzwa

Waziri wa Ushirika asema kupunguzwa kwa fedha na mkuto kwa bajeti katika mwaka wa fedha wa 2024/2025 ni wito kwa taasisi zote za serikali kujiendesha kifedha

NA NELLY KOSGEY (PCO)

Serikali imeanzisha mikakati thabiti katika mageuzi yanayoendelea yanayolenga kuwezesha mashirika ya serikali na taasisi kujipatia mapato na kusaidia mipango ya upanuzi. Waziri wa Ushirika na Maendeleo ya MME, Wycliffe Oparanya alisema, kupunguzwa kwa fedha na kupunguzwa kwa bajeti katika mwaka wa kifedha wa 2024/2025 ni wito kwa

5B

Kiasi cha pesa ambacho serikali imetoa kwa wakulima kutoka Cherry Advance Revolving Fund

taasisi zote za serikali kuanada mikakati ya kujitegemea ambayo itaongeza rasilimali za ndani ili kupata mapato zaidi. Akizungumza wakati wa ziara ya kujifahamisha katika ofisi za New Kenya Planters Co-opera-

tive Union (New KPCU) na kiwanda cha kusagia kahawa cha Dandora, Oparanya alibainisha kuwa, taasisi hiyo, ambayo inasimamia uzalishaji mkuu wa kahawa nchini, ina mali ya kimkakati ya thamani ya mabilioni ya shilingi na ina uwemo wa kuendeleza shughuli zake ikiwa na mkakati mahiri.

"Tunataka wakweli katika jinsi

ENDELEA UK 2

Wycliffe Oparanya

Mifumo mipyazinduliwa ili kuongeza ufanisi, uwazi na uwajibikaji Serikalini

NA SHARON ATIENO (KNA)

Serikali inatumia teknolojia kuboresha ufanisi, uwazi, uaminifu, uwajibikaji na uwazi katika sekta ya umma. Ili kufanikisha hili, imezindua Mfumo wa Taarifa za Usimamizi wa Maagizo ya Rais (PDMIS) na Mfumo wa Taarifa za Usimamizi wa Usafiri wa Kigeni (FoTMIS) ili kufuitalia na kuripoti maagizo ya rais, kuhakikisha kwamba yanatekelezwa kwa vitendo. Naibu Rais Rigathi Gachagua aliezea teknolojia kama kichocheo cha kimkakati katika kutekeleza hatua za kubana matumizi za serikali na kui-marisha utoaji wa huduma kuititia mfumo wa kidijitali na kufanya michakato yote muhimu ya serikali kuwa ya kujiendesha, kufanya huduma kuitapakan na tandaoni. Akizungumza wakati wa uzinduzi huo jijini Nairobi, Gachagua alibainisha kuwa mpango wa BETA ulichochewa na mpango wa kiuchumi wa Dira ya Kenya 2030, ambayo inaadangazia dhima ya ICT katika kuimarisha ujuzi wa kuunda

ENDELEA UK 2

Takwimu za Wiki

Sh13.7M

Thamani ya mkataba Mam-laka ya Kitifa ya Uvnaji na Hifadhi ya Maji (NWHS) ilitia saini na Kaunti ya Bomet

Sh16.3B

Kiasi cha pesa ambacho serikali ya kitifa imetenga katika Mwaka wa Fedha wa 2024/2025 kama uwekezaji katika mfumo wa kidijitali.

71

Idadi ya viwanda vya Kenya Tea Development Agency vinavyoshiriki Mashindano ya Mwaka huu ya Chai

30,000

Hati miliki zilizotolewa kwa wakazi wa Igeme Kaskazini na Waziri wa Ardhi Bi Alice Wahome.

250,000

Nyumba za bei nafuu ambazo serikali inalenga kujenga kila mwaka ili kukabiliana na uhaba wa nyumba mijini na vijiji.

197,000

Dadi ya watu katika Mpango wa Unyonyizaji wa Lower Kuja, Migori ambao watafaidika kwa njia isioya moja kwa moja baada ya kukamilika kwa Awamu ya I na II ya mradi wa

Mifumo mipyaya yazinduliwa ili kuongeza uwajibikaji

ENDELEA KUTOKA UK 1

utajiri, ustawii wa jamii, na ushindani wa kimataifa. "Utawala umeweka lengo kuu la kuchochea mageuzi na ukuaji jumuishi kupitia njia kuu ya kidijitali, ambayo ina jukumu muhimu katika kuflikia mae-deleo makubwa katika maeneo kama vile Afya, Kilimo, MSMEs na Ufadhili," alisema Gachagua. Pia alifichua kuwa serikali ya kitaifa ilitenga Sh16.3 bilioni kwa Mwaka wa Kifedha wa 2024/2025 kama uwekezaji katika barabara kuu ya kidijitali kusaidia kufikia malengo yaliyobainishwa katika sekta hiyo. "Usafiri wa nje, ikiwa ni kitu kikubwa zaidi kinachotumia kiasi kikubwa cha rasilimali za kifedha, bado itabaki kuwa muhimu kwa ajili ya kujenga mitandao, kujifunza, na kujenga ushirikiano ambao unaruhusu wananchi kubadili mawazo yao ya kufikiri duniani kote, ambayo lazima ifanyike kwa uendelevu kuepuka unyanyasaji," alisema. Zaidi ya hayo, DP aliona kuwa uanzishaji wa FoTMIS ni muhimu, kwa kuwa unaleta matatizo ya kujis-

afisha kwa mchakato kwa kuongeza urahisi na ufanisi wa michakato ya wajibu na uidhinishaji.

"Mfumo huu utasaidia utekelezaji wa hatua za kubana matumizi za serikali, kuongeza ufanisi na uwazi wa michakato yote, ambayo yote huenda kurejesha uaminifu na uwajibikaji ambaa watu wa Kenya wanadai," Gachagua alisisitiza. DP alihimiza kuharakisha na kuhitimishwa kwa michakato, ili kupata muundo kamili ambaa sio tu utahakikisha ufuasi wa miongozo ya usafiri uliopo, lakini pia kuweesha uwezo wa serikali wa kupitia bajeti na matumizi ya jumla ya safari za nje, kuchambua matishio na vipaumbele vya usafiri wa kimataifa. na kupanga upya daraja la chini la Huduma ya Kigeni ipasavyo. Gachagua alibainisha kuwa dunia inabadilika bila kuepukika, kwa hivyo, mabadiliko ya kidijitali huweka teknolojia katika msingi wa mkakati ambaa hutafsiri michakato bora, utendakazi ulioongezeka na nguvu kazi ya kidijitali, vipengele ambavyo ni muhimu kwa maisha na ukuaji wa siku zizajo.

ENDELEA KUTOKA UK 1

"Tunataka kuwa wak-weli katika jinsi tunavyo-oendesha na kusimamia rasilimali za serikali. Tunahitaji ramani iliyowazi ambayo itaonyesha jinsi tunavyojiondoa katika kutegemea bajeti ya hazina katika kipindi cha miaka mitatu ijayo.

"Maeneo mapya kote nchini yanavutiwa na kahawa, na tutahakikisha kuwa mitambo iliyopo ya kusaga inafanya kazi na kuwa ya kisasa ili kuongeza uwezo wa kuvuta kahawa huku tukidumisha viwango vya ubora wa kimataifa," alisema. Pia alisisitiza kuwa mageuzi ya kahawa lazima yaweke kipaumbele katika utafiti, huku akitoa wito kwa NKPCU kuajiri wataalamu wa kutoa huduma za ugani kwa wakulima, kuboresha ubora na kuongeza uzalishaji. Kwa sasa, NKPCU inashirikiana na Chuo Kikuu cha Teknolojia cha Dedan Kimathi katika Kaunti ya Nyeri kuhusu utafiti wa kahawa,

Serikali yahimiza taasisi kuzalisha mapato huku bajeti zikipunguzwa

Mkuaji kahawa Kenya.

kuwajengea uwezo wakulima wa kahawa, mafunzo ya wanafunzi na programu za kuunganisha viwandani. Waziri huyo alilitaka shirika hilo kuongeza ushirikiano na vyuo viku vingine katika kaunti 26 zinazolima kahawa ili kuharakisha na kuende-leza mageuzi ya kahawa. Vile vile, Katibu Mkuu wa Vyama vya Ushirika Patrick Kilemi alikariri kuwa rasilimali za kimkakati

za NKPCU katika mikoa yote inayolima kahawa ni faida ilioongezwa ambayo itaongeza uzalishaji mara tu ukarabati utakapokamilika.

Alisema Kenya itaendelea kuwekeza katika uuza kahawa yake kimataifa, kwa ushirikiano na Kenya Export Promotion and Branding Agency na mashirika ya kibinagsi ya kahawa. Kilemi pia alibainisha mwelekeo unaotia moyo

wa wanawake na vijana kuingia katika kilimo cha kahawa. "Vyama vya ushirika vimepiga hatua kubwa katika kufungua fursa sawa kwa wote katika umiliki wa ardhi, ambaa kijadi ulikuwa wa wanaume," PS alisema. Kupitia New KPCU, serikali imeongeza zaidi ya Sh5 bilioni kutoka Cherry Advance Revolving Fund hadi wakulima 371,242 katika kaunti 25 zinazolima kahawa.

**The Commission on Administrative Justice
(Office of the Ombudsman)**

Hata Mnyonge ana Haki

ZABUNI YA UTOAJI HUDUMA KAMILI ZA USAFI, UNYUNIZAJI DAWA ZA KUUA WADUDU NA HUDUMA ZA USAFI (IMETEGEWA KUNDI LA AGPO)

Commission on Administrative Justice(Offisi ya Ombudsman) ni Tume ya Kikatiba iliyoundwa chini ya Ibara ya 59 (4), Sura ya Kumi na Tano ya Katiba na Sheria ya Tume ya Haki ya Utawala, 2011 ikiwa na jukumu la kushugulikia aina zote za utawala mbivo katika sekta ya umma nchini Kenya. Tume pia ina jukumu la kusimamia utekelezaji wa Sheria ya Upatikanaji wa Taarifa, 2016. Tume ya Haki ya Utawala (CAJ) inakaribisha zabuni zilizotiva muhuri kutoka kwa watoa huduma wanaostahiki kwa:

NAMBA RI YA MAREJELEO	MAELEZO	TAREHE YA KUTUMA	WASTAHIKI
TENDER NO. CAJ/CS/01/ 2024-2025	UTOAJI HUDUMA ZA USAFI, KUUA WADUDU NA HUDUMA ZA USAFI	SEPTEMBER 18, 2024 SAA 12 MCHANA	AGPO GROUP

Wazabuni wanaohitajika wanaweza kupakua hati za zabuni kutoka kwa tovuti ya CAJ; www.ombudsman.go.ke au Tovuti ya Taarifa ya Unuru (www.tenders.go.ke) bila gharama yoyote.

Wazabuni watakopakua hati ya zabuni kutoka kwenye tovuti watatakiwa kusajili Zabuni katika Ofisi Kuu ya Tume kabla ya tarehe ya kuwasilisha, ili kurahisisha mawasiliano endapo kutakuwa na ufanuzi.

Bei zilizonukuliwa zinapaswa kujumlisha ushuru wote, na ushuru, lazima ziwe katika Shilingi za Kenya na zitaendelea kuwa halali kwa siku 150 kuanzia tarehe ya kufungwa kwa zabuni.

Nyaraka za Zabuni zilizokamiliwha katika bahasha ya nje iliyofungwa kwa muhuri wazi ilioyambatanisha bahasha zilizofungwa kando (katika "Asili" na "Nakala") zote zilizokwala alama ya wazi Zabuni Na. **CAJ/CS/01/ 2024/2025** kwa mujibu wa maagizo kwenye nyaraka za zabuni Zinapaswa kuwekwa kwenye sanduku la zabuni katika Ofisi za Tume ya Haki ya Utawala, West End Towers kwenye Waiyaki way Ghorofa ya 1, Nairobi ili ipokewe mnamo au kabla ya tarehe **18 Septemba, 2024 saa 12.00 (adhuhuri).**

Zabuni zilizopokelewa baada ya 12.00 jioni zitakataliwa. Zabuni zitafunguliwa mara baada ya hapo mbele ya wazabuni au wawakilishi wao wanaochagua kuhudhuria katika Ofisi ya CAJ kama iliyoelezeza hapo juu kwa tarehe na wakati maalum.

Kwa maelezo zaidi kuhusu zabuni, tafadhal tembelea tovuti yetu kwa: www.ombudsman.go.ke / www.tenders.go.ke

Anwani ya shirika linaloagiza ni kama ifuatavyo

**KATIBU/MKUU WA TUME
COMMISSION ON ADMINISTRATIVE JUSTICE**

www.ombudsman.go.ke

X Kenya Ombudsman

Ombudsman Kenya

Office of the Ombudsman-Kenya

NOTISI YA TENDA

Women Enterprise Fund (WEF) ni shirika la kiserikali linalojitegemea chini ya Wizara ya Jinsia, Utamaduni, Sanaa na Urithi. WEF ilianzishwa kupitia Sheria ya Usimamizi wa Fedha ya Serikali mnamo 2007, kupitia Notisi ya Kisheria Na.147.

Ili kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi na kwa njia ifaayo, Hazina inawaalika watoa huduma wanaostahiki na wenye uwezo kwa zabuni zifuatazo:

NAMBA RI YA TENDA	MAELEZO YA BIDHAA	WANAOSTA-HIKI	TAREHE NA SAA YA KUFUNGWA
1. WEF/ONT/01/09/2024-2025	UTOAJI WA BIMA YA MATIBABU KWA WAFANYAKAZI WA SEKRETARIETI	KAMPUNI ZA BIMA PEKEE	SEPTEMBER 17, 2024 SAA 11:30AM
2. WEF/ONT/02/09/2024-2025	UTOAJI WA HUDA MAZIKA HEWA - (MKATABA WA MFUMO)	AGPO	SEPTEMBER 17, 2024 SAA 11:30AM

Wazabuni wanaovutiwa wanapaswa kupakua hati za zabuni kutoka kwa tovuti www.wef.go.ke na www.tenders.go.ke. na utume maelezo yao kwa info@wef.co.ke kwa rekodi na ufanuzi wowote.

Taarifa za kina kuhusu hati za zabuni zinapatikana kwenye tovuti ya Mfuko kwa www.wef.go.ke. na tovuti ya habari ya manunuzi ya umma www.tenders.go.ke. Nyaraka zote za zabuni zinapaswa kuambatanishwa katika bahasha zilizofungwa na kuandikwa namba na jina la zabuni na kuelekezwa kwa:

**Kaimu. Afisa Mkuu Mtendaji
Women Enterprise Fund
S.L.P 17126-00100
NAIROBI**

KTDA kuweka viwango vya chini vya ubora wa chai yake kuongeza ushindani kimataifa

NA SADIK HASSAN(KNA)

Wakulima wenyewe mashamba madogo ya chai wamehimizwa kuchuma majani bora ya chai pekee huku Shirika la Ustawi wa Chai nchini (KTDA) likipanga kuweka viwango vya chini vya ubora ambavyo chai zote za KTDA zitahitajika zitimize. Mwenyekiti wa Kitaifa wa KTDA, Enos Njeru, alisema hatua hii itaimarisha ushindani wa shirika hilo katika soko la kimataifa na kuhakikisha chai ya Kenya inasalia kuwa bidhaa ya chaguo. "Ili kupunguza kiasi cha chai nyngi ili-yohifadhiwa katika ghala zetu, KTDA itazingatia kubadilisha aina mbalimbali za bidhaa," alisema. "Hii haitazuia tu kujaa kwa chai nyeusi ya CTC lakini pia itapatia soko bidhaa mbalimbali ili kukidhi ladha na mapendeleo tofauti," Njeru aliongeza wakati wa hafla ya ufunguzi wa siku nne ya utambulisho wa wakurugenzi wapya 300 wa KTDA kutoka.

kaunti 24 za Mombasa. Wakulima walihimizwa kuchuma chai ya hali ya juu pekee, kwani kiwango kikubwa cha chai isiyouzwa kimechangiwa na ubora duni, ulangizi wa chai, matumizi ya mashine, utunzaji usiofaa baada ya kuvuna, na kukomeshwa kwa Mauzo ya Moja kwa Moja Nje ya Nchi (DOS). yote haya yameathiri vibaya akiba ya chai. KTDA imeongeza malipo ya kila mwezi ili kuwapa motisha wakulima na imeanzisha mpango wa kuwaelimisha wakulima kuhusu mbinu bora za kushughulikia chai kati ya shamba na kienda. "Wakulima wanaozingatia ubora kuliko wingi wanavuna matunda ya mauzo ya bidhaa zao," Njeru alisema. Aliwazuia wakulima kutoka kwa mifarakaniko akisema wakulima kutoka Mashariki na Magharibi mwa Bonde la Ufa wote wako sawa na wanapaswa kufanya kazi katika timu. Mwaka jana, alibainisha kuwa sekta hiyo il-

kwa sauti moja, kuweka kiwango cha chini cha ubora ambacho kitakubalika na KTDA ili tuwatendee wakulima wote kwa usawa na haki, na kuuza chai yetu ambayo italeta mapato bora kwa wakulima wetu. Tofauti ya tofauti kati ya wakulima bora na wa chini zaidi haitazidi Sh10," Njeru alisema. Mwenyekiti pia alibainisha kuwa hali ya hewa nzuri na upatikanaji wa mvua umesababisha uzalishaji mkubwa wa chai. Alisema mipango inaendelea ya kuanzisha kituo cha watumajji wa kawaida katika Eneo la Viwanda, Nairobi. Kituo kitasaidia kupunguza uongezaji thamani na kupunguza gharama za usafirishaji.

Kwa upande wake, Afisa Mkuu Mtendaji wa Bodi ya Chai ya Kenya (CEO) Willy Mutai alisema viwanda vidogo 71 vya chai vinachangia asilimia 56 ya uzalishaji wa mazao ya kitaifa. Mwaka jana, alibainisha kuwa sekta hiyo il-

Mwenyekiti wa Shirika la Maendeleo ya Chai Kenya (KTDA) Enos Njeru akitoa maelezo kwa wanahabari pembeni mwa mafunzo kwa wakurugenzi zaidi ya 300 wa viwanda wa KTDA kutoka kaunti 24 katika hoteli ya Mombasa.

izalisha kilo milioni 266 za chai wakati lengo la mwaka huu ni kilo milioni 319. Aliwahakikishia wakulima kuwa chai ambayo hajauzwa itauzwa.

Wakulima wanaozingatia ubora kuliko wingi wanavuna matunda ya mauzo ya bidhaa zao," -Njeru

"Kama mdhibiti wa serikali tungetaka kuwahimiza watu wote wanaosambaza chai kwamba wanapaswa kufikia kiwango cha ubora wa majani ambayo ni majani mawili na chipukizi au jani ambalo linawenza kuvutia bei," Mutai alisema.

Alifichua kuwa wamefungua Direct Overseas Sales (DSO) na watashirikiana na KTDA kuondoa DSO kwenye Sheria ya Chai ili iwe kwenye kanuni ili wakulima waweze kufanya mauzo ya moja kwa moja

kwenye viwanda vyao. Mkurugenzi Mtendaji huyo alisema serikali itaendelea kuweka afua ili kusaidia tasnia ya chai kufikia malengelo yake kwa kuzingatia Ajenda ya Mabadiliko ya Kiuchumi (BETA).

"Mwaka huu serikali imetoea Sh1 bilioni kusaidia kitovu cha kupakia chai katika KETEPA kuboresha vifaa vyake. Pia imetenga Sh10 bilioni kusaidia wakulima wote wakiwemo wa chai kwa mbolea ya ruzuku," Mku-rugenzi Mtendaji alisema.

NAFASI ZA KAZI (KUJAZWA)

Privatisation Authority ni shirika la serikali liiloanzishwa chini ya Kifungu cha 8 cha Sheria ya Ubinafsishaji, 2023 ili, pamoja na mengine, kutekeleza Mpango wa Ubinafsishaji na kuishauri Serikali kuhusu masuala yote ya ubinafsishaji wa mashirika ya umma.

Mamlaka inatafuta kuajiri watu waliohitimu na wanaojituma kujaza yafuatayo nafasi wazi:

No.	Cheo	Gredi	Idadi ya Viti
1.	Manager, ICT	PA 3	1
2.	Principal ICT Officer	PA 4	1
3.	Senior ICT Officer	PA 5	1
4.	Senior Records Management Officer	PA 5	1

Waombaji wanaovutiva wanawenza kufikia vipimo vya kina vya kazi, wajibu na majukumu ya nafasi hizo na uzoefu unaohitajika kutoka kwa tovuti yetu www.privatisation.go.ke.

Maombi yanayotaja wazi nafasi hiyo yatumwe kwa:

Mkurugenzi Mtendaji/Afisa Mkuu Mtendaji
Privatisation Authority
S.L.P 34542 - 00100
Social Security House - Annex 10th Floor
NAIROBI, KENYA

Maombi yanapaswa kupokelewa klabla ya **5.00 p.m. Jumanne, Septemba 24, 2024**.

Mamlaka ya Ubinafsishaji ni Mwajiri wa Fursa Sawa aliyejitelea kwa utofauti na usawa wa kijinsia. Wanawake, vijana na watu wenyewe ulemavu wanahimizwa kutuma maombi.

Aina yoyote ya kujipendeka itasababisha ombi lako kutupiliwa mbali. Wagombea waliorodheshwa pekee ndio tutawasiliana nao.

OFFICE OF THE CONTROLLER OF BUDGET

REPUBLIC OF KENYA
Bima House, 12th Floor
Harambee Avenue
P.O Box 35616-00100
Nairobi, Kenya

Tel:020 2211068/66/56/51, 0709910000,
0716274922, 0738466721
Website: www.cob.go.ke
Email: cob@cob.go.ke/Info@cob.go.ke

NAFASI YA KAZI

Ofisi ya Mdhibiti wa Bajeti ni afisi huru iliyoanzishwa chini ya Kifungu cha 228 cha Katiba ya Kenya, 2010.

Kwa mujibu wa Ibara ya 252 (1) (c) ya Katiba, ofisi inataku kuajiri wafanyakazi wenyewe sifa na uwezo wa kushikilia nafasi ifuatayo iliyoachwa wazi.

1	Director, Legal Services	Nafasi 1
2	Senior Internal Auditor	Nafasi 2
3.	Senior Research and Planning Officer	Nafasi 1
4	Fiscal Analyst	Nafasi 2
5	Legal Officer	Nafasi 1
6	Senior Support Staff	Nafasi 1

Tafadhalii tembelea ukurasa wa taaluma kwenye tovuti yetu www.cob.go.ke kwa maelezo mafupi ya kazi na maagizo kuhusu jinsi ya kutuma ombi. Maombi yatumwe kwa njia ya posta au kwa mkono kwa ofisi yetu yakielekezwa kwa:

Mdhibiti wa Bajeti
Bima House Ghorofa ya 12, Harambee Avenue.
S.L.P 35616-00100 Nairobi

ili kufikia Ofisi ya Mdhibiti wa Bajeti **KABLA YA TAREHE 24 Septemba, 2024 SAA 5.00PM**.

Ni wagombea waliorodheshwa pekee tutakaowasiliana nao.

Ofisi ya Mdhibiti wa Bajeti ni mwajiri anayezingatia usawa.

Historia kwa Igembe Kaskazini hatimili 30,000 zikigawanywa

NA CATHERINE MUINDI
(PCO)

Ilikuwa siku ya kihistoria ambapo wakazi wa Igembe Kaskazini walipokea hati miliki zaidi ya 30,000, ambazo wamekuwa wakisubiri tangu miaka ya 1970, kutoka kwa Wizara ya Ardhi.

Hafla hiyo iliongozwa na Waziri Bi Alice Wahome. Wakaazi wa Amwathi Mutuati I 'A', Antuambui II, Naathu B, Amungeti B, Amwathi Mutuati II 'C', na Lower Athiru Gaiti walikusanyika katika Shule ya Msingi ya KK Baithai kupokea hati miliki zao. Hafla hiyo ilihudhuriwa na Waziri Alice Wahome na Katibu Nixon Korir.

Bi. Wahome alitoa hati miliki 32,000 wakati wa hafla hiyo huko Igembe Kaskazini kabla ya kuelekea Igembe Kusini kutoa hatimili zingine 5,000 katika Kituo cha Tumutumu. "Nilimuahidi Rais kuwa nitakuwa tayari kuwatumikia wananchi," alisema Waziri huyo, ambaye aliwahakikishia wakazi wa Igembe Kaskazini kwamba hivi karibuni Wizara itaaniszisha Masjala mpya ya Ardhi katika eneo hilo. Pia aliahidi kuwa afisi yake itashirikiana na viongozi waliochaguliwa kuanda kliniki za ardhi kushughulikia masuala ya hati miliki.

Bi. Wahome alifichua zaidi kuwa atatoa vyeo vingine 7,000 katika kaunti jirani ya Tharaka Nithi wiki hii. "Tuna taji 100,000 tayar kwa nchi nzima, na zingine 100,000 ziko mbioni," alisema Waziri.

Bw Korir alisema Wizara ya Ardhi itafanya bidii kuvuka malengo yake katika utoaji wa hatimili kulingana na maagizo ya Rais William Ruto. "Kama serikali tunaahidi kutimiza yale yote tuliyohidi. Mengine yatawasilishwa leo, mengine kesho lakini mengine yanaweza kuchukua muda mrefu zaidi," alisema Katibu Korir. Waziri na Katibu pia wali-

Waziri wa Ardhi na Katibu wake watoa hati miliki kwa wakazi wa Igembe Kaskazini.

ahidi wakazi wa Igembe kwamba Idara ya Ardhi na Mipango ya Kimwili itaanza mchakato wa kurekebisha maelfu ya hati miliki ambazo zilitolewa miaka iliyopita.

Katibu Korir alielezea kuridhishwa kwake kuona watu wa Meru hatimaye wakipokea hati miliki zao, na ku-

wawezesha kufanya miamala ya ardhi kwa urahisi akisema," tutashughulikia malalamishi ambayo tumepokea kuhusu Masjala ya Maua na kurekebisha hali hiyo," akasema. Pia aliwapongeza maafisa wake wa Ardhi kwa uchapakazi wao na kuwashimiza kuen-delea kuwashudumia

Wakenya kwa uaminifu. Miogoni mwa viongozi walioandamana na Waziri na katibu wake ni pamoja na Mbunge wa Igembe Kaskazini Julius Taitumu, Mbunge wa Igembe Kusini John Paul, Mbunge wa Buuri Mugambi Rindikiri, Mwakilishi wa Wanawake wa Meru Kailemia Karambu.

Health authorities ramp up efforts after fifth Mpox case confirmed in Kenya

BY JUDY SHERI (PCO)

The Ministry of Health is urging increased vigilance against Mpox following the confirmation of the country's fifth case. This comes after testing 124 samples, of which 110 tested negative, while nine are still under analysis.

Health Cabinet Secretary Dr. Deborah Mulongo Barasa reported that 687,233 travelers have also been screened at 26 points of entry across the country.

Dr. Barasa confirmed that the fifth Mpox case was identified last Wednesday and involves a 29-year-old woman from Mombasa, residing in the VOK area near Tumaini Academy.

The CS stated that the patient, who is the spouse of the fourth confirmed case and is currently admitted in Nakuru, was first seen at the Coast General Hospital on August 28, 2024. She is now in isolation at Utange Hospital's Mpox Isolation Centre.

"The patient has no recent travel history to a country reporting Mpox cases, but her spouse had recently traveled to Rwanda and returned to Kenya on the 24th of last month," Dr. Barasa said.

She revealed that active surveillance for suspected cases is ongoing to control

**Health Cabinet Secretary
Dr. Deborah Mulongo Barasa**

the spread of the disease and currently, three contacts remain under close observation adding that out of the five confirmed cases two have fully recovered while three remain in isolation and are responding positively to treatment, demonstrating the effectiveness of Kenya's response and management of the disease.

"We reassure the public that our healthcare facilities are fully prepared to diagnose and treat Mpox. There is no need to panic if you believe you may have symptoms. Mpox is transmitted through direct contact with an infected person, contact with contaminated body fluids, clothing, utensils, or even contact with infected wild animals", the CS noted.

She said signs and symptoms to look out for include, high fever, body rash, enlarged lymph nodes, headache, back pain, fatigue, muscle and body aches and to prevent the further spread of Mpox, the Ministry urges the public to avoid unnecessary travel to countries reporting Mpox outbreaks, avoid direct contact with suspected or confirmed cases and if caring for such

patients, caregivers should adhere to preventive measures as advised by the Health Care Provider.

The CS also urged Kenyans to report to the nearest Health Care Facility if they suspect they have Mpox, avoid close contact with live or dead animals, avoid close contact with anyone showing Mpox symptoms, maintain personal hygiene, such as frequent handwashing with soap and water or using an alcohol-based hand sanitizer.

She also urged Kenyans to report all suspected cases to community health promoters or the nearest health facility adding that the Ministry of Health will continue to share important information through our official social media accounts, website, the press, and sensitization forums nationwide.

"We urge the public to be cautious of misinformation spread on social media and to remain vigilant and we remain committed to safeguarding the health and well-being of all citizens."

NATIONAL COHESION AND INTEGRATION COMMISSION

INVITATION TO TENDER (RE-ADVERTISEMENT)

PROVISION OF STAFF HOUSING MORTGAGE SCHEME ADMINISTRATION SERVICES

TENDER NUMBER: NCIC/OT/HR/002/2024

- The National cohesion & Integration Commission (NCIC) invites sealed tenders for the Provision of Staff Housing Mortgage Scheme Administration Services for a period of Five (5) year renewable for a further Five(5) years subject to satisfactory performance

TENDER NO	TENDER DESCRIPTION	ELIGIBILITY	CLOSING DATE
NCIC/OT/HR/002/2024	PROVISION OF STAFF HOUSING MORTGAGE SCHEME ADMINISTRATION SERVICES	OPEN	Wednesday September 25 th , 2024 at 12:00 Noon

- Tendering will be conducted under National Open competitive method as prescribed under section 96 of Public Procurement and Asset Disposal Act, 2015 and Regulations 85 of Public Procurement and Asset Disposal Regulations 2020.
- Qualified and interested tenderers may obtain further information and inspect the Tender Documents during office hours from 8:00AM to 5:00Pm at the address given below.
- A complete set of tender documents may be viewed and downloaded FREE of charge from the website www.cohesion.or.ke or www.tenders.go.ke. Tenderers who download the tender document must forward their particulars immediately to tenders@cohesion.go.ke or 17TH FLOOR, BRITAM TOWERS, HOSPITAL ROAD, UPPERHILL P.O BOX 7055-00100 NAIROBI, KENYA to facilitate any further clarification or addendum.
- Duly Completed Tender documents shall be enclosed in plain sealed envelope clearly marked with the tender number as stated in the tender documents and be deposited in the Tender box provided at the office HQs, Britam Towers, 17th Floor, Hospital Road, Upper hill, Nairobi or addressed to:

The Ag. Commission Secretary/CEO,
National Cohesion & Integration Commission
17TH FLOOR, BRITAM TOWERS, HOSPITAL ROAD, UPPERHILL
P.O BOX 7055-00100 NAIROBI, KENYA
0702777 000/ 020 258 5701/2
Email: tenders@cohesion.go.ke

so as to be received on or before Wednesday September 25TH, 2024 at 12:00 Noon

- The applications will be opened immediately thereafter, at the NCIC's Boardroom on 17th Floor Britam Towers, Upper hill, Nairobi in the presence of bidders or their representatives who choose to attend.

The Commission reserves the right to reject any tender application in whole or part.

- Late tenders will be rejected.

Commission Secretary/CEO

NWHSA, Bomet zatia saini mkataba wa miundombinu ya maji wa Sh13.7m

NA LAMECH WILLY(KNA)

Mamlaka ya Kitaifa ya Kuvuna na Kuhifadhi Maji (NWHSA) na Bunge la Kaunti ya Bomet wametia saini kandarasi ya thamani ya Sh13.7 milioni kuendeleza miendo msingi ya maji eneo hilo.

Makubaliano hayo, ambayo yalitiwa saini kati ya Mamlaka na Bunge la Kaunti, yanahusisha ugavi, uwasilishaji, na uwekaji wa tanki la kuhifadhia maji lililoboresha la lita 80,000 kwenye mnara wa chuma wenye urefu wa mita 15 katika Bunge la Kaunti ya Bomet. Akizungumza wakati wa kutia saini mkataba huo, Bw. John Muhiya, Kaimu Afisa Mkuu Mtendaji wa Mamlaka ya Kitaifa ya Uvunaji na Uhifadhi wa Maji, alisitiza dhamira ya Mamlaka ya kuunga mnono serikali za kaunti katika kuendeleza miundombinu muhimu ya maji. "Tunatumia ujuzi na uzoefu wetu ili kuimarishe miradi ya maji ya ndani," Muhiya alisema wakati wa

Bw. John Muhiya, Kaimu Afisa Mkuu Mtendaji wa NWHSA, na Isaac Kitur, Karani wa Kaunti, wakibadilishana mkataba uliosainiwa.

kutia saini mkataba. Mkurugenzi Mtendaji pia aliangazia mafanikio ya awali ya NWHSA katika Kaunti ya Bomet, ikiwa ni pamoja na uchimbaji wa visima 14, na mipango ya zaidi katika siku zi-jazo. Muhiya alihakikisha kwamba mradi huo impya utakamilika kwa viwango vya juu na ufanisi sawa na viliyoashiria ushirikiano wa awali wenye mafanikio na serikali za kaunti kote nchini.

Akizungumzia wasi wasi kuhusu mradi wa Bwawa la Bosto uliochelewa kwa muda mrefu, ambao umekwama kwa takriban miaka mitano, Muhiya alitoa taa-rifa ya matumaini kwa kusema, "maandalizi yote ya utekelezaji wa Bwawa la Bosto yamekamilika, na sasa tuko katika hatua za mwisho za ujenzi. kazi ya ujenzi na bwawa litazinduli hivi karibuni," alisema.

MWALIKO WA ZABUNI

Kenya Industrial Estates (KIE) ni Shirika la Serikali lililoanzishwa likiwa na jukumu kuu la kukuza ujasiriamali wa kiasili kwa Kufadhilli na Kuendezeza Biashara Ndogo na za Kadri. Taasisi zinatafuta wazabuni wenye sifa ili kutoa huduma zifuatazo:-

NO	MAELEZO YA HUDUMA	NAMBAARI YA TENDA	KUFUNGWA
1.	Utoaji wa Huduma za Usalama na Walinzi	KIE/TNO/01/2024-2025	Jumatatu, 23.09.2024 saa 11:00 a.m.

Wazabuni wanaostahiki wanaweza kupata tangazo la kina la zabuni na hati husika ya zabuni kwa kutembelea tovuti yetu: www.kie.go.ke au PPIP Portal www.tenders.go.ke bila malipo.

Nyaraka za zabuni zilizokamilishwa kikamilifu zitawasilishwa katika bahasha zilizofungwa na kuandikwa "Nambari ya Zabuni" na "Maelezo ya Zabuni" na kutumwa kwa:

MKURUGENZI MKUU
KENYA INDUSTRIAL ESTATES
S.L.P 78029-00507, NAIROBI

Na iwekwe kwenye Sanduku la Zabuni Lililopo kwenye Unga wa Chini, ili upokewe kabla au kabla ya tarehe zilizonyeshwa hapo juu. Zabuni zitafunguliwa mara moja mbele ya wazabuni na/au wawakilishi wao wanaochagua kuhudhuria katika Chumba cha mukutano Kilicho kwenye Ghorofa ya 2 ya Jengo la Makao Makuu ya KIE. Zabuni zilizochelewa zitakataliwa.

MKURUGENZI MKUU

MINISTRY OF TOURISM AND WILDLIFE

STATE DEPARTMENT FOR TOURISM

RECRUITMENT OF CHAIRPERSON AND TWO MEMBERS OF THE AUDIT COMMITTEE FOR THE MINISTRY OF TOURISM AND WILDLIFE

A. Introduction

Pursuant to Section 73(5) of the Public Finance Management Act, 2012, Public Finance Management (National Government) Regulations, 2015 Section 174(1) and the guidelines for the establishment of Audit Committees in public entities vide Kenya Gazette Notice Vol.CXVIII No. 40 of 15th April, 2016, the Ministry of Tourism and Wildlife invites applications from qualified and interested persons to fill the following positions of the Audit Committee.

1. Chairperson

- 2. Two (2) members.

B. Requirements for Appointment

1. Chairperson

- i. To be appointed as the chairperson of the Audit Committee, one must have the following:
- ii. A degree from a recognized university;
- iii. Knowledge and experience of not less than 7 years in audit and/or Financial Management/Accounting;
- iv. Be a member of ICPAK or IIA and in good standing;
- v. Knowledge and experience in Risk Management; and
- vi. Be a person of integrity and in compliance with requirements of Chapter Six of the Constitution of Kenya 2010.

2. Member

- i. To be appointed as a member of the Audit Committee, one must have the following:
- ii. A degree from a recognized university;
- iii. Work experience of not less than 5 years;
- iv. Be a member of a professional body and in good standing;
- v. Knowledge in public service/government operations and experience in Risk Management; and
- vi. Be a person of integrity and in compliance with requirements of Chapter Six of the Constitution of Kenya 2010.

All interested applicants who meet the above requirements should submit their applications together with detailed curriculum vitae, copies of academic and professional certificates, copy of Identity Card and testimonials in a sealed envelope clearly marked for Chairperson or Member of Audit Committee addressed to:

The Cabinet Secretary
The Ministry of Tourism and Wildlife
P.O BOX 30027-00100 NAIROBI

or

Hand delivered to NSSF Building Block A, Eastern wing, 15th Floor by 2nd October 2024.

Shortlisted candidates shall be required to produce originals of their National Identity Cards, Academic and Professional Certificates and transcripts, clearance from the National Police Service, HELB, KRA, EACC and clearance from any accredited Credit Reference Bureau during the interview.

Please note that:

- i. Candidates should not attach original documents to the application;
- ii. Only shortlisted candidates will be contacted; and
- iii. Canvassing in any form will lead to automatic disqualification.
- iv. The appointment to the committee shall be for period of not more than three years.

PRINCIPAL SECRETARY
STATE DEPARTMENT FOR TOURISM

TOURISM FUND

TOURISM FUND
Propelling Kenyan tourism

CANCELLATION OF JOB VACANCIES

Tourism Fund (TF) is a State Corporation established under the Tourism Act, 2011, mandated to mobilize resources to finance the development of a sustainable tourism industry in Kenya.

The Fund is seeking to recruit qualified Kenyan Citizens to fill the following positions:-

NO	Position	Job Summary	JOB GRADE
1.	Manager Legal Services	This position reports to Corporation Secretary and Director, Legal Services.	TF 3
2.	Manager, Finance & Accounts	This position reports to Director, Corporate Services	TF 3
3.	Manager, Human Resource & Administration	This position reports to Director, Corporate Services	TF 3
4.	Manager, Information Communication and Technology	This position reports to Director, Corporate Services	TF 3
5.	Manager, Resource Mobilization	This position reports to Director, Strategy & Resource Mobilization	TF 3

VISIT TF WEBSITE: www.tourismfund.co.ke for full details of the position.

Application Process

Interested and qualified persons are requested to submit their applications indicating their current salary together with a detailed curriculum vitae, professional certificates and testimonials.

The successful candidate will be required to avail the following documents at the point of receiving the job offer;

- Valid certificate of good conduct
- EACC clearance
- HELB clearance certificate
- Valid KRA compliance certificate.
- Clearance from a reputable credit reference bureau

Officers in Grade TF 03 shall be appointed on a contract of five (5) years renewable subject to performance

Method of Application

Applications clearly marked "APPLICATION FOR THE POSITION OF ..... " to be addressed to:

The Chairman, Tourism Fund P.O. Box 46987 – 00100 Nairobi

Soft copy applications should be addressed to chairman@tourismfund.co.ke so as to reach on or before 16th May, 2024.

No hard copies will be accepted.

Only shortlisted candidates will be contacted.

Any form of canvassing will lead to automatic disqualification.

"TOURISM FUND IS AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER AND ENCOURAGES ALL QUALIFIED PERSONS INCLUDING THE YOUTH, WOMEN, PERSONS WITH DISABILITY AND PERSONS FROM MINORITY GROUPS TO APPLY"

Mpango wa umwagiliaji wa Lower Kuja kufaidi 197,000, kuunda ajira 250,000

**NA GEORGE AGIMBA
(KNA)**

Takriban watu 197,000 katika Mpango wa Unyonyizaji Maji Mashamba wa Lower Kuja katika Kaunti ya Migori watanufaika kutoekana na kukamilika kwa Awamu ya I na II ya mradi wa unyonyizaji maji mashamba.

Mradi huo, ambao ulikaguliwa hivi majuzi na Rais William Ruto, pia utatengeneza ajira kwa zaidi ya Wakanya 250,000 na kuzalisha takriban Sh6 bilioni pindi kukamilika. Kwa sasa, mpango huu unawakaribisha wakulima 5,000 ambao wameunganishwa na Bodi ya Kitaifa ya Nafaka na Mazao (NCPB) kwa mbolea ya ruzuku. Mradi unaofadhiliwa na serikali, uko katika Kaunti Ndogo ya Nyatike, kilomita 45 kutoka mji wa Migori, na unashughulikia maeneo sita na maeneo madogo 13 katika Tarafa za Nyatike na Karungu. Skimu ya Umwagiliaji ya Kuja ya Chini ina historia ya miaka ya 1980 ambapo tafti mbalimbali zilizoandalii na Mamlaka ya Uendelezaji wa Bonde la Ziwa (LBDA) zilibainisha uwezekano wa umwagiliaji katika eneo la Nyatike kwa kutumia maji ya mto Kuja na Migori. Kwa mujibu wa Mwenyekiti wa Mamlaka ya Kitaifa ya Umwagiliaji (NIA), Eng. Gilbert Maluki, mradi huo utaimarisha uzalishaji wa

Rais William Ruto alipofanya ziara ya kukagua mradi wa unyonyizaji maji wa Kuja katika Kaunti Ndogo ya Nyatike Kaunti ya Migori. Jumla ya gharama za mradi wa Skimu kwa awamu ya I na II ni Bilioni 2.6 ambapo ekari 7,000 za mpunga zitakuzwa.

mpunga nchini, kujenga upatikanaji endelevu wa malighafi kama vile mafuta, na vijiti kwa ajili ya viwanda vinavyotegemea kilimo, na kuchangia mapato ya fedha za k i g e n i . Jumla ya gharazama za mradi wa Skimu ya Umwagiliaji ya Kuja Chini kwa Awamu ya I na II ni Sh2.6 bilioni ambapo ekari 7,000 za mpunga zitalimwa Awamu ya Kwanza na ekari 12,000 za ziada katika Awamu ya Pili. Aidha, mradi utakuwa na kilomita 47 za mfumo wa mifereji ya maji, kilomita 212 za mifereji ya maji shambani na

upanuzi wa mtandao wa mifereji wa kilomita 2.06. Mradi huo pia umeshuhudia kuanzhishwa kwa mashine ya kusaga ya kibinasi karibu na skimu ya umwagiliaji ambayo sio tu itaon-geza uzalishaji wa mpungu lakini pia k u n d a utajiri na nafasi za kazi katika kaunti. Kampuni zingine za kusaga ambazo ziliagizwa hivi majuzi na Rais William Ruto katika ziara yake Nyanza ni Mradi wa Kusaga Mpunga wa Mamlaka ya Maendeleo ya Bonde la Ziwa huko Kibos na Kaunti ya Kisumu na Kinu cha Usonga Siriwo

katika Kaunti ya Siaya ambao pia utakuza na kuwezesha kuongezeka kwa uzalishaji na usaidizi wa mchele. wakulima kwa kuongeza thamani. Mpango wa mchele unaendana na Dira ya 2030 na ajenda Nne Kuu ya usalama wa chakula na lishe ambayo inalenga kuhakikisha usalama wa chakula katika ngazi ya mitaa ambao utachangia katika ngazi ya kitaifa.

Akizungumza Agosti mwaka huu katika kongamano la Mpango wa Ushirikiano wa Kilimo na Chakula katika ya Korea na Afrika (KAFACI) jijini Nairobi, Waziri wa Kilimo na Maendeleo ya Mifugo Dkt Andrew Karanja alisema kuwa nchi inapanga kumpuza uagizaji wa mchele kwa asilimia 50 katika miaka mitano ijayo.

6B
Mradi huo utaunda ajira kwa zaidi ya Wakanya 250,000 na kuzalisha takriban Sh6 bilioni

Kenya yazindua mpango wa pili wa kusaidia ugatuza ili kuimarisha kaunti

Mkurugenzi wa Kujenga Uwezo na Usaidizi wa Kiufundi, (Ugatuza) Kennedy Nyambati na Gavana wa Kajiado, Joseph Lenku.

NA ROP JANET (KNA)

Mpango wa Pili wa Kusaidia Ugatuza nchini Kenya (KDSP II) umezinduliwa katika Kaunti ya Kajiado. Mpango huo unaotekelezwa na Wizara ya Ugatuza na Mipango kupitia ufadili wa Benki ya Dunia, unalenga kuimarisha uwezo wa serikali za kaunti katika kutekeleza majukumu yao. Kennedy Nyambati, Mkurugenzi wa Kujenga Uwezo na Usaidizi wa Kiufundi katika Idara ya Serikali ya Ugatuza, ali-bainisha kuwa awamu ya kwanza ya KDSP ilifaulu, huku kaunti zikionyesha maboresho katika usimamizi wa rasilimali na miradi yao ya maendeleo. Nyambati, ambaye alimwakilisha Katibu wa Ugatuza Bi. Teresia MBAIKA, aliongeza kuwa, Awamu

ya I ya KDSP ilimari-sha uwezo wa serikali za kaunti katika masuala muhimu kama vile usimamizi wa fedha za umma, mipango, usimamizi wa rasilimali watu na elimu ya uraia. "Tumeona maboresho katika jinsi kaunti zinavyosimamia rasilimali zao, kupanga maendeleo yao na kushirikiana na wananchi na hii imechangia katika utoaji huduma bora na kuongeza uaminifu katika wananchi na serikali zao za kaunti," akasema.

Alisitiza kuwa KDSP II itaendeleza mafanikio yaliyopatikana katika awamu ya kwanza na kushughulikia changamoto ibuka ili kuimarisha serikali za kaunti. Pia itajikita katika kuimarisha uwekaji wa taasisi za kazi zilizogatiliwa, na kuongeza ubora wa utoaji huduma.

KENYA URBAN ROADS AUTHORITY
Transforming Urban Mobility

NOTISI YA TENDA

Hii ni kufahamisha umma kwa ujumla kwamba, mwaliko wa zabuni zifuatazo umepakiwa kwenye **LANGO LA TAARIFA YA UNUNUZI WA UMMA** na **TOVUTI YA KENYA URBAN ROADS AUTHORITY**

No.	Jina La Tenda	Nambari ya Tenda
1	Uboreshaji wa NCPB-Barabara kuu ya kuingia ya Uwanja 1	KURA/RMLF/HQ/377/2024-2025
2	Uboreshaji wa Barabara ya mzunguko wa Shule ya Msingi ya Kanarini	KURA/RMLF/HQ/378/2024-2025
3	Uboreshaji wa barabara ya kufikia Uwanja wa KWS-Uwanja	KURA/RMLF/HQ/379/2024-2025
4	Uboreshaji wa Barabara za kuzunguka Uwanja	KURA/RMLF/HQ/380/2024-2025
5	Uboreshaji wa barabara kueleke Makazi ya Kamishna wa Kaunti	KURA/RMLF/HQ/381/2024-2025
6	Uboreshaji wa barabara ya CDF Methodisti-Utamaduni - Lango la Uwanja wa 5	KURA/RMLF/HQ/382/2024-2025
7	Uboreshaji wa NCPB - Lango la Uwanja wa Ndege wa KWS	KURA/RMLF/HQ/383/2024-2025

Wazabuni wanaombwa kutembelea Tovuti ya KURA katika www.kura.go.ke na www.tenders.go.ke kwa maelezo zaidi.

**Naibu Mkurugenzi – (SCM)
Kwa Niaba ya: MKURUGENZI MKUU**

Kenya Urban Roads Authority

The Authority is ISO 9001:2015 certified

KENYA FISHERIES SERVICE
P.O BOX 48511-00100
NAIROBI

NOTISI YA TENDA

Kenya Fisheries Service inawaalika wazabuni wanaostahiki na wanaovutiva kwa zabuni ifuatayo;

NO.	MAELEZO YA TENDA	NAMBARI YA TENDA	WASTAHIKI	DHAMANA
1.	Mfumo wa Mkataba wa Utoaji wa Huduma za Upimaji wa Maabarai ikijumuisha, Mikrobiolojia, Kemikali ya Kifizikia, Kemikali, Vichafuzi (Chuma Nzito) na Upimaji wa Viua wadudu katika Maji, Mashapo na Samaki/Bidhaa za Uvvi na Milisho ya Samaki.	KEFS/OT/001/2024-2027	WAZI	HAKUNA

Mahitaji ya lazima, masharti ya zabuni na maagizo zaidi yamo katika hati za zabuni ambazo zinaweza kupakuliva bila malipo kwenye www.tender.go.ke na www.kefs.go.ke. Hati kamili za zabuni zinapaswa kuwasilishwa katika bahasha iliyofungwa kabla ya saa 11.00 asubuhi (Saa za Kenya) mnamo au kabla ya tarehe 3 Oktoba, 2024 katika Sanduku la Zabuni Lililo kwenye **Ghorofa ya 13 Jengo la NHIF-Kenya Fisheries Service**.

Nyaraka zote za zabuni lazima ziwasilishwe kulingana na hati za zabuni zilizo na alama ya jina la zabuni. Zabuni zilizochelewa zitakataliwa.

**Mkurugenzi Mkuu
KENYA FISHERIES SERVICE**

Housing The Nation

PROPERTIES FOR SALE & TO LET

The units are located off Nairobi-Mombasa highway; 1 km from Kenya Meat Commission in Athi River and 20 KM from JKIA.

2 and 3 Bedroom Apartments for sale on Outright Purchase Terms located in Kisumu, off Kakamega Road.

2 and 3 Bedroom Apartments for rent located in Nyeri Town next to AP Lines.

The apartments are located off within NHC Langata court, off the Southern Bypass and 10 minutes from Nairobi CBD.

Affordable Housing Programme

Studio, 1 & 2 Bedroom apartments for sale on Outright Purchase Terms. Located along the Kisumu - Homa Bay highway, next to Homa Bay Youth Polytechnic; with a panoramic view of Lake Victoria.

Studio, 1 & 2 Bedroom apartments and Shops for sale on Outright Purchase Terms. Located off Embu - Sialkago Road along Embu Prison Road.

Studio, 1 & 2 Bedroom apartments and Shops for sale on Outright Purchase Terms. Located 50m off Kerugoya - Karatina Road, opposite Kaltheri Coffee Factory along Effort Junior Academy Street.

Studio, 1 & 2 Bedroom apartments and Shops for sale on Outright Purchase Terms. Located in Ol Kalou Town, next to the County Headquarters.

Commercial Spaces For Sale

Commercial spaces for sale to the highest bidder. This property is Located in Ngara, Parkroad.

Unit Type	Shop No.	Area in M ²	Reserve sale price per unit in Kshs.
Shop	1	26	1,667,284 on sale 'as-is-where is'
Shop	3	26	1,815,000 on sale 'as-is-where is'
Shop	28	25	1,667,284 on sale 'as-is-where is'

Repossessed Properties For Sale

2 Bedroom apartments located off Kisumu-Kakamega Highway, 3.5 Km off Kisumu Central Business District and 500m from Kisumu Lake Basin Shopping Mall. Sale on Tenant Purchase Terms.

Unit Type	House No.	Area in M ²	Sale price per unit in Kshs.
2 Bedroom	(7B-64B) (5B-49B) (8B-74B)	70	5.2M on sale 'as-is-where is'

2 Bedroom apartments situated in Kisii (Nyandera area). Sale on Tenant Purchase Terms.

Unit Type	House No.	Area in M ²	Sale price per unit in Kshs.
2 Bedroom	(E2-24) (E2-25) (E2-40)	68	4M on sale 'as-is-where is'

Upcoming Projects

- Meru
- Kericho
- Nakuru
- Changamwe
- Trans Nzoia
- Kakamega
- Stoni Athi Maisonettes Phase III
- Maralal Estate Samburu
- Siaya Housing Scheme

Application Process:

- Download application form from www.nhckenya.go.ke.
- Fill in the application form and attach (copy of KRA PIN, ID and pay slip or bank statement).
- Submit form for opening of account. Payment of deposit (ECitizen *222#, select housing option then NHC).

*Buyers interested in bidding for commercial spaces in Ngara Parkroad can access and download qualifying document at www.nhckenya.go.ke

Bandari ya Kisumu yaimarika asilimia 51 licha ya hali ngumu kiuchumi

NA CHRIS MAHANDARA (KNA)

Bandari ya Kisumu imejiondoa katika msukosuko wa kiuchumi na kusajili ukuaji wa asilimia 51.5 licha ya mdoororo wa kiuchumi wa kikanda amba umeathiri biashara. Kulingana na ripoti ya utendakazi ya nusu mwaka wa 2024 iliyotolewa na Mamlaka ya Bandari Kenya

Meli ya MV Uhuru II yata nanga katika Bandari ya Kisumu.

(KPA), bandari ilirekodi tani 125, 503 ikilinganishwa na tani 60, 910 katika kipindi kama hicho mwaka jana ikiwakilisha ukuaji wa tani 64,592. Bidhaa iliopatikana katika kipindi hicho ilijumuisha mafuta ya gesi ya magari ambayo yanapelekwa Uganda (tani 26,186.9), vigae vya kauri (tani 3, 603.8), tani za chuma

(tani 3, 217.5) na mbolea tani 200,000 za upitishaji wa mifuko (tani 1,367.0). Shughuli ya lango kwa mujibu wa ripoti hiyo pia imeongezeka huku bandari ikigundua jumla ya malori 1,126 katika kipindi kinachoangaziwa. Simu za vyombo vya usafiri bandarini pia zimeongezeka huku kituo hicho kikitarajiwa kuvunja rekodi ya utendaji kazi kwa kuzidi

II, MV Mango Tree, na Orion III amba wamepiga simu tatu, tisa, moja, sita, moja na mbili mtawalia. MV Uhuru ambayo ilifufuliwa mwaka wa 2019 baada ya kuzuiwa kwa zaidi ya muongo mmoja ina uwezo wa kupakia mabehewa 22 na kwa sasa inasafirisha noti za chuma zenye uzito wa tani 804.5 zikipelekwa Jinja, Uganda.

NATIONAL BIOSAFETY AUTHORITY

NOTISI KWA UMMA

UTEKELEZAJI WA ADA KWA HUDUMA ZINAZOLEWA NATIONAL BIOSAFETY AUTHORITY

National Biosafety Authority ni Shirika la Serikali liilioanzishwa chini ya Sheria ya Usalama wa Mazingira ya 2009 ili kutekeleza usimamizi na udhibiti wa jumla juu ya uhamisho, utenzaji na matumizi ya viumbi viliviyobadilishwa vinasaba (GMOs) ili kuhakikisha usalama wa afya ya binadamu na wanyama; na utoaji wa kiwango cha kutosha cha ulini wa mazingira.

Chini ya Kifungu cha 51 cha Sheria hiyo, Katibu wa Baraza la Mawaziri amepewa mamlaka ya kutunga Kanuni kwa ajili ya utekeleza bora wa masharti ya Sheria kwa kushauriana na Mamlaka. Kwa mujibu wa Kifungu hiki, Katibu wa Baraza la Mawaziri alitengeneza Kanuni za Usalama wa Mazingira (Yaliyomo kwenye Matumizi), 2011; Kanuni za Usalama wa Mazingira (Utolewaji ya Mazingira), 2011; Kanuni za Usalama wa Kihai (Import, Export and Transit), 2011; na Kanuni za Usalama wa Uhai (Uwekaji lebo), 2012.

Kwa mujibu wa Kanuni hizi na kufuatia ushirikishwaji wa umma uliotekelezwa kuanzia tarehe 17 Januari 2024 hadi tarehe 7 Februari 2024, Mamlaka inautaarifi umma na wadau kuwa kuanzia tarehe 1 Oktoba 2024, ada zifutato zitatumika:

JINA LA HUDUMA	MAELEZO / UFAFANUZI KUHUSU HUDUMA	ADA (KSH)
Maombi ya Viumbe viliviyobadilishwa vinasaba (GMO).	Uzingatiji wa Ombi la kuidhinishwa kwa kituo cha ziada cha matumizi ikijumuisha Jaribio la Sehemu iliyofungwa (CFT) yaani zaidi ya kituo kimoja kwa Mradi mmoja ulioihinshwa. NB: Ada ya maombi ya Ksh. 170,000 itagharamia ukaguzi na uidhinishaji wa Kituo/eneo moja.	60,000 kwa kila kituo cha ziada
	Kuzingatia Maombi ya Utoaji upya wa kibali cha matumizi yaliyomo na/au Miradi ya CFT (Baada ya kuisha kwa miaka 5)	170,000
	Taarifa kwa umma kwa ajili ya kutolewa kwa Mazingira na Kuwekwa kwenye Soko la GMOs	Gharama halisi ya uchapishaji
	Kuzingatia Maombi ya kufanya upya kutolewa kwa Mazingira na Kuwekwa kwenye Soko la GMOs (Baada ya kumalizika kwa miaka 10)	850,000
	Maombi ya Usafiri na/au bidhaa zinazotokana na GMO kupitia Kenya	40,000/ shehena*
	Kubadilishi au kurekebisha itifaki ya utafiti ambapo kuna haja ya tathmini ya ziada ya hatari	170,000
	Kubadilishi au kurekebisha itifaki ya utafiti ambapo hakuna haja ya tathmini ya ziada ya hatari	30,000
Maombi ya mabadiliko ya genome	Ushauri wa Mapema kwa Maombi ya Mabadiliko ya Genome (Utafiti)	170,000
	Ushauri wa Mapema kwa Maombi ya Mabadiliko ya Genome (Madhumuni ya kibashara)	850,000
Maombi ya kibali cha hali ya Uwepo wa Kiwango cha Chini katika mizigo (LLP)	Kuzingatia Maombi kwa hali ya Kiwango cha Chini ya Uwepo (LLP) - kwa Matukio ya GM yaliyotangazwa (Ripoti ya uchanganuzi kutoka kwa maabara ilioihinshwa iliyotolewa na mteja (maudhui ya GM ndani ya vizingi viliviyowekwa vya LLP).	20,000/ shehena*
	Kuzingatia Maombi ya hali ya Kiwango cha Chini ya Uwepo (LLP) - kwa Matukio ya GM ambayo hayajatan-gazwa kwa kiwango cha chini. kiwango au pale ambapo matokeo ya vifiro hayato-kani na maabara ilioihinshwa	50,000/ shehena*
Arifa ya uidhinishaji wa Matukio ya GM yaliyopangwa kwa njia ya ufugaji wa kawaida ambapo matukio moja tayari yamepitia idhini za udhibiti nchini Kenya.	Ombi la arifa la mrundikano wa kiwango cha chini (katika hali ambapo matukio yote ya jeni na mpangilio wa hali ya juu yameidhinishwa hapo awali kwa ajili ya mazingira. kutolewa na/kuwekwa sokoni nchini Kenya)	250,000
Maabara ya Molecular	Huduma za sampuli (kwa ombi)	25,000 kwa kila sampuli
	Utambuzi wa GMO / uchunguzi	25,000 kwa kila sampuli
	Kitambulisho cha Tukio la GMO	30,000 kwa kila Tukio la GM
	Uhesabu wa Tukio la GMO	30,000
	Ugunduzi wa GMO - (iliyotolewa nje)	100,000
	Ada kwa matumizi ya Maabara ya Molekul ya NBA kwa utafiti na majoribio yako mwenywewe	2,000 kwa siku, pamoja na gharama ya matumizi

JINA LA HUDUMA	MAELEZO / UFAFANUZI WA HUDUMA	ADA (KSH)
Utoaji Leseni wa Kila mwaka wa washughulikia na waendeshaji wa-naoshughulika na vyakula vya GM, malishi, bidhaa zilizochakatwa	Usajili na utoaji wa leseni ya kuhifadhi / ufungaji / uten-genezaji / ghala, kushughulika na GM.	30,000
Ukaguzi na Uondoaji wa Mizigo mahali pa Kuingia (POE)	bidhaa zinazotokana (kwa madhumuni ya kibashara)	5,500 kwa shehena*
	Uondoaji wa mizigo katika sehemu za kuingia na kutoka	2,000 kwa kila sampuli.
Usogezaji wa Nyenzo ya GM isiyo ya kibashara	Upimaji wa Haraka wa GMO kwa kutumia vipande vya kando (kwa ombi na kwa hitaji)	10,000 pamoja na usafiri kwa Viwango vya AA kwa KM
Lebo za GMO za GMO zilizoidhishwa	Usimamizi wa usafirishaji wa vifaa vya GM ambayo bado havijauzuwa kutoka kituo kimoja hadi kingine	30,000 kwa kila kampuni au taasisi
	Ada ya kila mwaka ya ufuutilaji wa bidhaa; Makampuni makubwa (Makampuni yenye Mauzo ya kila mwaka ya zaidi ya Ksh 10 Milioni)	20,000 kwa kila kampuni au taasisi
	NBA ili kupata maelezo ya Lebo na nambari za utambulisho za kipekee.	10,000 kwa kila kampuni au taasisi
	Ada ya kila mwaka ya ufuutilaji wa bidhaa; Makampuni ya ukubwa mdogo (Makampuni yenye Mauzo ya kila mwaka ya chini ya Ksh 1 Milioni)	30,000 kwa kila kampuni au taasisi
	Opereta ili kukiidhi gharama ya kuweka lebo	20,000 kwa kila kampuni au taasisi
	Ada ya kila mwaka ya ufuutilaji wa bidhaa; Makampuni ya ukubwa wa wastani (Makampuni yenye Mauzo ya kila mwaka ya zaidi ya Ksh. Milioni 1 hadi Ksh 10 Milioni)	10,000 kwa kila kampuni au taasisi
	Ada ya kila mwaka ya ufuutilaji wa bidhaa; Makampuni ya ukubwa mdogo (Makampuni yenye Mauzo ya kila mwaka ya chini ya Ksh 1 Milioni)	5,500 kwa shehena*
GMO- Vibandiko Visiviyolipishwa	Ada ya usindikaji	5,500 kwa shehena*
	Ada ya usindikaji	20,000
	Vipimo vya vibandiko vitaundwa na kampuni na kuidhinishwa na NBA.	10,000
	Ada za Upyaji wa Mwaka baada ya Usajili	100,000
Mwombaji kuthibitisha Hali isiyo ya GMO ya bidhaa	Mafunzo ya Usalama wa Uhai ya Wanachama wa Kamati za Kitaasisi za Usalama wa Uhai (IBC).	50,000 plus transport at AA Rates per KM
	Ada za ukaguzi	10,000 plus transport at AA Rates per KM
	Ada za ukaguzi	10,000
Utoaji wa Vyeti Bila GMO	Nakala za rekodi (zisizo za sir)	100/page
	Utoaji wa Barua za 'Hakuna Pingamizi'	Ada za Mwaka
	Usajili na Mafunzo ya Kamati za Kitaasisi za Usalama wa Uhai (IBC)	1,000
	Mapitio ya Maombi ili kubaini kama taarifa/data ni siri au la	20,000

Vidokezo vya Ufafanuzi kwa Ratiba ya Ada

Shehena*: Inamaanisha shehena yenye uzito wa hadi tani 40 za metri (sehemu moja). Mizigo yenye uzito wa zaidi ya tani 40 itatozwa kulingana na idadi ya kura, kwa kiwango cha bapa kwa kila kura.

Kwa maelezo zaidi, wasiliana na Mamlaka kwa info@biosafetykenya.go.ke au Simu: 0713 854 132/ 020 267 8667 au anwanu ya posta;

Afisa Mkuu Mtendaji
National Biosafety Authority
S.L.P 28251-00100

Mji wa Thika waharakisha maendeleo ya barabara kutafuta hadhi ya jiji

Gavana Wamatangi akiwa na Mhandisi Obuolloh (kulia) na Waziri wa Mipango na Utawala wa Manispaa ya Kiambu Salome Wainaina (kushoto) pamoja na maafisa wengine wa kaunti na KeNHA.

NA HELLEN LUNALO (KNA)

Mamlaka ya Kitaifa ya Barabara Kuu ya Kenya (KeNHA) imehidi kujenga kilomita 61 za barabara katika mji wa Thika wenye shughuli nyingi wa viwanda kama sehemu ya mpango wa kuubadilisha kuwa jiji. Barabara hizo ambazo tayarini zimetambuliwa, zitajengwa ndani ya mji na viunga vyake, kwa kutenewa takriban Sh5 bilioni. Mpango huo unalenga kuboresha mtiririko wa magari kwa madereva wanaoingia na kutoka katika eneo la viwanda. Kaunti hiyo imetangaza mipango ya kutenga Sh256 milioni kwa Mpango wa Usaidizi wa Miji ya Kenya na Sh500 milioni za ziada ili kuimarisha makazi yasiyo rasmi mjini Thika, pamoja na uboreshaji wa barabara, hospitali na masoko. Bw. Ephraim Obuolloh, mhandisi mkuu anayesimamia usanifu katika KeNHA, alisema kuwa upembuzi yakinifu, pamoja na ripoti ya tathmini ya athari za kimazingira na kijamii, imekamilika. Hivi sasa, awamu ya kubuni inaendelea, na mashauriano ya umma yatafanyika. Bw. Obuolloh aliongoza wajumbe kutoke KeNHA kwa mkutano na Gavana Kimani Wamatangi katika afisi yake katika mji wa Kiambu, ambapo walijadili miradi mbalimbali na mae-neo yanayowezekana ya ushirikiano wakati wa awamu ya utekelezaji. Akizungumza wakati wa mkutano huo, Mkuu wa Mkoa alifichua kuwa uboreshaji wa miundombinu ya mji huo uleta mageuzi makubwa kwa jamii. "Tumepata maendeleo makubwa katika juhudi zetu za kubadilisha Thika kuwa jiji lenye akili, na tumekamilisha kwa ufanisi ushiriki wa umma. Kwa sasa, ripoti inatayarishwa ili kuwasilishwa kwa Bunge la Kaunti ili kuidhinishwa na badaye kutumwa kwa Seneti," akasema. "Barabara ni muhimu na zinazinga-

Tumepiga hatua kubwa katika juhudi zetu za kubadilisha Thika kuwa jiji mahiri, na tumekamilisha kwa ufanisi mkubwa ushiriki wa umma." - Wamatangi

KENYA MEDICAL SUPPLIES AUTHORITY (KEMSA)

MWALIKO KWA TANGAZO LA ZABUNI (IF)

Kenya Medical Supplies Authority (KEMSA) kwa niaba ya Serikali ya Kenya, Wizara ya Afya inakaribisha zabuni (zabuni) zilizofungwa kama ifuatavyo:

No.	Nambari ya Tenda.	Maeleo ya Tenda	Tarehe ya mwisho
GLOBAL FUND- KEN-H-TNT			
1	GF ATM HIV GC7/OIT01/2024-2025	Supply of ARVs Pediatrics Medicines I	Oktoba 1, 2024 saa 10:00 asubuhi
2	GF ATM HIV GC7/OIT02/2024-2025	Supply of ARVs Pediatrics Medicines II	Oktoba 3, 2024 saa 10:00 asubuhi
3	GF ATM HIV GC7/OIT03/2024-2025	Supply of ARVs Adult Medicines I	Oktoba 1, 2024 saa 10:00 asubuhi
4	GF ATM HIV GC7/OIT04/2024-2025	Supply of ARVs Adult Medicines II	Oktoba 3, 2024 saa 10:00 asubuhi
5	GF ATM HIV GC7/OIT05/2024-2025	Supply of Medicines for Opportunistic Infections (OIs)	Oktoba 1, 2024 saa 10:00 asubuhi
6	GF ATM HIV GC7/OIT06/2024-2025	Supply of STI Medicines	Oktoba 3, 2024 saa 10:00 asubuhi
7	GF ATM HIV GC7/OIT07/2024-2025	Supply of Opioids Substitution Therapy	Oktoba 1, 2024 saa 10:00 asubuhi
8	GF ATM HIV GC7/OIT08 /2024-2025	Supply of Male Condoms	Oktoba 1, 2024 saa 10:00 asubuhi
9	GF ATM HIV GC7/OIT09/2024-2025	Supply of Condom Lubricants	Oktoba 3, 2024 saa 10:00 asubuhi
10	GF ATM HIV GC7/OIT010 /2024-2025	Supply of Hepatitis B and C Rapid Diagnostics Tests (RDTs)	Oktoba 8, 2024 saa 10:00 asubuhi
11	GF ATM HIV GC7/OIT011/2024-2025	Supply of Shang Ring Devices	Oktoba 8, 2024 saa 10:00 asubuhi
12	GF ATM HIV GC7/OIT012/2024-2025	Supply of Methadone Dispensing Cups	Oktoba 8, 2024 saa 10:00 asubuhi
13	GF ATM HIV GC7/OIT013/2024-2025	Supply of Crag and HIV Rapid Test Kit	Oktoba 8, 2024 saa 10:00 asubuhi
GLOBAL FUND- KEN-M-TNT			
14	GF ATM MAL GC7/OIT01/2024-2025	Supply of Anti Malaria Medicines	3 rd October, 2024 at 10:00am
15	GF ATM MAL GC7/OIT02/2024-2025	Supply of Malaria Rapid Diagnostic Test Kit	3 rd October, 2024 at 10:00am

1. Wazabuni waliohitimu na wanaovutiwa wanawenza kupata taarifa zaidi wakati wa saa za kazi kuanzia jumatatu hadi ljamua 08.00hrs na 17.00hrs isipokuwa kwa Likizo ya Umma kutoka kwa ofisi ya Wakurugenzi wa Ununuzi iliyo katika:
**KEMSA, Kituo cha Kitaifa cha Ugavi,
Embakasi Off Airport North Road,
SLP 47715-00100, Nairobi
Nambari ya simu: +254111035800
Barua pepe: procurement.programs@kemsa.go.ke**

2. Nyaraka za zabuni zinaweza kutazamwa na kupakuliwa bila malipo kutoka kwa tovuti: <http://www.kemsa.go.ke/tenders> na PPIP Portal: tenders.go.ke. Nyaraka za zabuni zilizopatikana kielektroniki itakuwa bila malipo.

3. Wazabuni lazima wasajili hati zao za zabuni katika Ofisi ya Ununuzi au kuitia barua pepe kwa procurement.programs@kemsa.go.ke (*Rejelea fomu ya usajili katika hati ya zabuni*) ili kuwezesha ufanuzi au nyongeza moyote zaidi.

4. Wazabuni wataratibu kwa kufuatana na kuweka kurasa zote za hati ya zabuni iliyowasilishwa.

5. Hati za zabuni lazima ziwekwe kwenye **Sanduku la Zabuni Na.2 lilioandikwa Global Fund** kwenye mapokezi kwenye Ghorofa ya chini ya KEMSA, Kituo cha Kitaifa cha Ugavi, Embakasi Off Airport North Road, Nairobi mnamo au klabla ya **tarehe zilizonyeshwa kwenye jedwali hapo juu**.

6. Zabuni nyingi zinaweza kukabidhiwa kwa afisi ya Mkurugenzi wa Ununuzi wa KEMSA kwa usajili na uhifadhi hadi tarehe ya ufunguzi wa zabuni.

7. Hati za zabuni zitafunguliwa mara baada ya kufungwa kwa zabuni katika Jumba la Ufunguzi la Zabuni la KEMSA liliooko Ground floor KEMSA, National Supply Chain Centre, Embakasi Off Airport North Road, Nairobi mbele ya wazabuni au wawakilishi wao ambao wanawenza kuchagua. kuhudhuria.

8. Zabuni zilizochelewa zitakataliwa na kurejeshwa bila kufunguliwa.

9. Kutakuwa na kongamano la Matayarisho ya awali katika **Ukumbi wa Ufunguzi wa Zabuni wa KEMSA, Kituo cha Kitaifa cha Ugavi cha KEMSA cha Ghorofa ya chini, Embakasi Off Airport North Road, Office Block Nairobi, Kenya tarehe**
September 17, 2024 saa 10:00 asubuhi

KEMSA: YOUR PARTNER IN HEALTHCARE

17TH AGRIBUSINESS Trade Fair 2024

DATES: 12 - 14 SEPTEMBER, 2024

VENUE: UoE MAIN CAMPUS SPORTS PAVILION

TIME: 9:00 AM - 5:00 PM

Theme: "Promoting Climate Smart Agri-prenurship and Value Addition to Spur Industrialization for Sustainable Development"

MAIN ACTIVITIES

- Animal auction and sales
- Livestock Exhibitions
- Youth Innovations Hub exhibitions
- Farmers Trainings by the Exhibitors
- Exhibition of new agricultural technologies
- Farm machinery and equipment
- Fish farming demonstrations
- Agricultural crops demo plots
- Farm input suppliers exhibitions

**FREE
ENTRY**

University of Eldoret
P.O. Box 1125 - 30100, Eldoret Kenya.
Call: +254(0) 788 232 004 / 0740 354 966
Email : abtf@uoeld.ac.ke / corporateaffairs@uoeld.ac.ke
Website : www.uoeld.ac.ke

@UoE_Main

UniversityofEldoret

Goodness for all

KASS MEDIA

Kakamega yaelekea kukua kwa uboreshaji wa barabara

Gavana Fernandes Barasa akiongoza maafisa kukagua ujenzi wa barabara ya Mjini-Masanga Road.

NA MOSES WEKESA(KNA)

Kaunti ya Kakamega iko mbinoni kuwa kitovu cha kijamii na kiuchumi, huku mradi wa Benki ya Dunia ukianza kuboresha barabara katika makazi yake yasiyo rasmi. Kulingana na uongozi wa kaunti, Mradi wa Pili wa Uboreshaji wa Makazi yasiyo Rasmi nichini Kenya (KISIP2) unaendelea na mpango wake wa kuboresha makazi yasiyo rasmi ya Mjini, Shibale, na Lukoye kwa gharama ya Sh152 milioni. Mpango huu unatarajiwa kuimariswa maisha katika kitengo cha ugatuza magharibi. Hivi karibuni Gavana Fernandes Barasa aliongoza ziara ya ukaguzi wa kazi za uboreshaji zinazoendelea katika Barabara ya Mjini-Masanga inayoboreshwa hadi kufikia viwango vya lami. Gavana Barasa aliwahakikishia wakazi kuwa kaunti ya Kakamega itafanyiwa mabadiliko makubwa katika kipindi cha miaka kumi ijayo, kutokana na mpango huu. Pia alitoa shukrani zake kwa KISIP2 na washirika wengine wa maendeleo. KISIP2 ni mradi wa serikali un-atekelezwa na Serikali ya Kenya (GOK) kwa ufadhili wa Benki ya Dunia, Agence Française de Développement (AFD), na Umoja wa Ulaya (EU). Mpango huo unalenga kuboresha upatikanaji wa huduma za misngi kwa jamii kwa kuboresha makazi holela ya Mjini, Shibale, na Lukoye kwa kuendeleza miundombinu. Hii ni pamoja na barabara na mifereji ya maji, miradi ya usambazaji wa maji, na uwekaji wa taa za barabani za sola ndani ya makazi. Waliohuduria hafla hiyo ni pamoja na Mtendaji wa Kaunti, MCAs wa Maeneo, Mratibu wa Mradi wa Kaunti ya KISIP, na wafanyakazi wengine wa kaunti. Madhumuni ya KISIP2 ni kuimariswa ufkijia wa huduma za kimsingi na usalamu wa umiliki wa ardhi kwa

wakaazi katika kushiriki makazi yasiyo rasmi ya mijini na kuimariswa uwezo wa kitaasisi wa kuboresha makazi duni nichini Kenya. Mradi wa KISIP2 unatarajiwa kutekelezwa katika kaunti 33 zikiwemo Mombasa, Kwale, Kilifi, Tana River, Lamu, Taita Taveta, Wajir, Meru, Tharaka Nithi, Machakos, Makueni, Nyandarua. Kaunti zingine zinazonufaika ni Nyeri, Kirinyaga, Kiambu, Turkana, Pokot Magharibi, Trans Nzoia, Uasin Gishu, Elgeyo Marakwet, Nandi, Baringo, Nakuru, Kajiado, Kakamega, Bungoma, Kisumu, Homa Bay, Migori, Nyamira, Nairobi, Embu, Marsabit, na Laikipia. Kati ya kaunti hizo, 23 ndio wanufaika wa ruzuku ya masharti ya uboreshaji wa miundombinu na utekelezaji wa kazi za uboreshaji wa miundombinu unaendelea katika kaunti tano, ambazo ni Kakamega, Nakuru, Kilifi, Kisumu na Nairobi. Ni mradi muhimu wa kuwezesha Dira ya 2030 unaozingatia ajenda ya Serikali ya kuwezesha wakazi katika kushiriki makazi yasiyo rasmi ya mijini ndani ya kaunti zilizochaguliwa kufaidika kwa kupata huduma za kimsingi za miundombinu na usalama wa umiliki wa ardhi.

Mradi huo kwa sasa uko katika Idara ya Makazi na Ustawi wa Miji katika Wizara ya Ardhi, Ujenzi, Nyumba na Ustawi wa Miji. Katika kutekeleza kazi hizi, KISIP2 imegawanywa katika vipengele vinne ikiwi ni pamoja na uboreshaji jumuishi wa makazi ambaeo una vipengele vidogo viwili, ambayo ni udhibiti wa umiliki wa ardhi na uboreshaji wa miundombinu, kipengele cha upangaji wa ushirikish-waji wa kijamii na kiuchumi, kingine juu ya ukuzaji wa uwemo wa kitaasisi kwa uboreshaji wa makazi duni na usimamizi wa programu. na uratibu.

Gavana Barasa ali-wahakikishia wakazi kuwa kaunti ya Kakamega itafanyiwa mabadiliko makubwa katika kipindi cha miaka kumi ijayo, kutokana na mpango huu.

MICRO AND SMALL ENTERPRISES AUTHORITY

REQUEST FOR EXPRESSION OF INTEREST

NAME OF PROJECT: OPERATIONALIZATION AND MANAGEMENT OF COLD STORAGE FACILITIES

Introduction

The Government is promoting the Bottom-Up Economic Transformation Agenda (BETA). It recognises the role played by MSME sectors in income generation, wealth and job creation, increased foreign exchange earnings, and poverty reduction. The Micro and Small Enterprise Authority (MSEA) Mandate aims to address the challenges by raising farmers' productivity and addressing cost and quality by reducing post-harvest losses for their products.

The Authority's mandate is conceptualized to support the MSE sector through promotion, development, regulation, and institutional capacity building. The Authority has aligned its strategy to, the bottom-up transformation Agenda (BETA) and the emerging issues in the sector. Through this, the Authority aims to create a conducive operating environment for the MSEs and increase market access locally, regionally, and internationally, by operationalizing the existing Cold storage (s) Centres through established partnerships.

These facilities will accommodate storage for agricultural produce, contributing to growth and resolving post-harvest challenges experienced by farmers. This will also help promote price stabilization for agricultural produce.

The Request for Expression of Interest (REOI) is intended to identify reputable and qualified firms/partners in the agricultural value chain who will work with the Authority and primary producers to operationalize and manage each Cold storage facility.

The Micro and Small Enterprises Authority (MSEA) invites sealed bids from eligible firms/partners for the following assignment;

Tender No.	Description of the Request for Expression of Interest	Opening Date	Bid Drop - off
MSEA/REOI/01/2024-2025	Expression of Interest for Operationalization and Management of Cold Storage and Processing Facility in Ngusishi, Meru County.	24 th September 2024	MSEA tender box (located at Utalii House, Mezzanine one Floor).
MSEA/REOI/02/2024-2025	Expression of Interest for Operationalization and Management of Cold Storage and Processing Facility in Olkalau, Nyandarua County.	24 th September 2024	MSEA tender box (located at Utalii House, Mezzanine one Floor).
MSEA/REOI/03/2024-2025	Expression of Interest for Operationalization and Management of Cold Storage and Processing Facility in Kiamokoma, Kisii County.	24 th September 2024	MSEA tender box (located at Utalii House, Mezzanine one Floor).

SCHEDULE OF SITE VISITS

S/N	SITE NAME	DATE	TIME
1	Ngusishi cold storage facility in Timau Meru County (Potatoes and other agricultural produce)	16th September 2024	11.00am
2	Olkalau Cold storage facility in Nyandarua County (Potatoes and other agricultural produce)	18th September 2024	11.00am
3	Kiamokoma Cold Storage Facility in Kisii County (Bananas and other agricultural produce)	20th September 2024	11.00am

Shortlisting criteria

Interested and eligible firms/Partners must provide information on the overall firm's experience, all relevant statutory documents, capability to run the facilities, and demonstrate their suitability for the assignment putting into consideration the following aspects;

- a.) Business type and evidence of the firm, having been in the agricultural produce business.
- b.) Firms/partners are requested to propose an operationalization model that includes the procurement and pricing models that create fairness, transparency, and sustainability for agricultural produce.
- c.) Illustrate financial capability in purchasing agricultural produce, aggregation, logistics, and strategies on competitiveness, and linkages to the value chain ecosystem.
- d.) Propose initiatives that demonstrate farmers empowerment and value addition
- e.) Illustrate sustainable governance structure to operationalize the facilities indicating a clear relationship to the Authority, farmer, and Cooperative Societies.
- f.) Demonstrate key expertise in running and managing the cold storage facilities.
- g.) Marketing initiatives ideal for the value chain agricultural produce.

Note that the above criteria are not limited and firms / Partnerships are encouraged to provide any additional/relevant information regarding operationalization and management of the cold storage facilities.

This Expression of Interest for the above assignment may also be obtained from the MSEA Website: www.msea.go.ke or www.tenders.go.ke at no fee.

Further clarifications may be inquired through Procurement@msea.go.ke not later than seven (7) days from the date of closing/opening of the EOIs.

Written Expression of Interest must be deposited in the Tender box situated at MSEA Utalii House, Mezzanine Floor in plain sealed envelopes and marked with the Tender reference number, name and addressed to:

**The Director General/CEO,
Micro and Small Enterprises Authority
P.O. Box 48823 00100 Nairobi**

Not later than **11.00 am on 24th September 2024**.

**HENRY RITHAA
DIRECTOR GENERAL/CEO**

Wawekezaji wazindua majiko safi sokoni ili kupunguza athari za mabadiliko ya hali ya hewa

NA MABEL KEYA SHIKUKU (KNA)

Mabadiliko ya hali ya hewa yamezia wasi-wasi kwa kila serikali na mdau, haswa kutokana na uharibifu wa mazingira unaoshuhudiwa kote ulimwenguni. Hata hivyo, juhudhi zinaendelea kupamba moto ili kubadilisha athari mbaya za jambo hili, ambalo mara kwa mara limesababisha vifo nya mamia ya Wakanya na kuwanyima maelfu ya wengine riziki zao. Mapema mwaka huu, Kenya ilikabiliwa na ghadhabu ya Mama Nature wakati mafuriko makubwa yalipokumba maeneo mbalimbali ya nchi, na kusababisha vifo vya watu wengi, kuharibu nyumba, mazao na mifugo, na kuacha maelfu ya watu bila makao na bila mapato. Maafa haya yametoka huku nchi ikiwa tayari inakumbwa na athari za ukame ulioangamiza mifugo hasa katika kaunti kame na nusu kame. Matukio kama haya hayajawahi kushuhudiwa, na kwa sababu hiyo, serikali inaendelea kutekeleza mifango mbalimbali ili kupunguza na kubadilisha athari za mabadiliko ya tabianchi. Mnamo mwaka wa 2022, serikali ilizindua mpango kabambe wa kupanda miti bilioni 15 katika kipindi cha miaka kumi, ikilenga kufikia misitu wa takriban asilimia 30. Kampeni hii imeundwa kusimamishana kubadili ukataji miti na kupunguza utoaji wa gesi chafuzi zinazochangia mabadiliko ya hali ya hewa. Kupitia mpango wa Dira ya 2030, unaolenga misitu wa angalau asilimia 10 ifikapo mwaka 2030, serikali imejitolea kupanda miti milioni tano kila mwaka. Zaidi ya hayo, imetenga eneo la hekta milioni 5.1 na uwezekano wa upandaji miti. Na ili kuunga mkono juhudi hizi za kupambana na mabadiliko ya hali ya hewa, mashirika mawili yanatafuta kusaidia taasisi na nyumba za watu binafsi kukumbatia wapishi amba ni rafiki kwa mazingira amba utasaidia kukata miti kwa ajili ya kuni. Shirika la kwanza, Faith Engineering Works Company linashirikiana na taasisi hizi kuweka vijiko vya stima vinavyotumia mvuke kutengeneza chakula cha mamia ya watu.

Majiko haya ni ya haraka zaidi, salama zaidi, na hupi-ka karibu kila aina ya chakula ikiwa ni pamoja na kukaan-ga kwa mafuta. Wanatumia uniti moja tu ya umeme kupi-ka kwa saa moja kwa sababu hawatumii umeme mfululizo kwa sababu ya thermostat ili-yomo, hivyo kuokoa asilim-ia 79 ya ghara-ma ya nishati. – Oyolla

Afisa wa Mauzo Jecenia Oyolla akionyesha teknolojia hii wakati wa Kongamano la Kimataifa la Vyuo vya Ufundu, Vyuo vya Elimu ya Ufundu (TVETs) mjini Naivasha alisema jiko hilo lina boiler am-bayo hutoa mvuke am-bayo hupika chakula na hutumia robo tu ya kiasi cha mafuta kin-achohitajika kupika sawa. kiasi cha chakula. Vifiso pia huja na vali ya usalama, vidhibiti vya halijoto na shinikizo, yote hayo katika jitihada za kuhakikisha usalama jikoni ambapo uzalishaji wa chakula kwa wingi una fanya waa. “Kwa kweli, wafaa-

Charles Mwangi; Afisa wa Mauzo Katika Kampuni ya Nyalore Impact Iliyoko Homa-Bay akionyesha jiko la shinikizo la umeme wakati wa Kongamano la Kimataifa la (TVETs) mjini Naivasha.

nyakazi watakuwa wakifanya kazi katika mazingira safi bila moshi au masizi, ambayo yanaboresha afya zao na watakuwa na muda zaidi mikoni mwao kufanya shughuli nyingine na chakula kitakuwa safi na hakiwezi kuwaka,” Oyolla alisema. Alibainisha kuwa inaghari mu hadi Sh7 milioni kufunga kwenye taasisi, kulingana na uwezo wake, lakini inaokoa asilimia 60 hadi 70 ya gharama ya mafuta. Hii ina maana k w a m b a t a a s i s i

Jecenia Oyolla; Afisa wa Mauzo katika kampuni ya Faith Engineering Works akionyesha utendakazi wa Jiko la Kupikia kwa Mvuke kando ya Mkuato wa Kimataifa wa Taasisi za Elimu ya Ufundu na Stadi (TVETs) mjini Naivasha.

miaka mitatu hadi minne, aliongeza. Oyolla alisema tayari wameweka vifaa hivi katika taasisi kadhaa za masomo. Alizitaka taasisi zaidi kuchukua ubunifu huu kwa sababu ya ufanisi wake wa gharama kwa muda mrefu kwani taasisi zinachangia ukataji miti kutokana na kuni nyingi wanazotumia.

Kampuni ny- ingine, Nyalore Impact Company Iliyoko Homa-Bay pia inahimiza matumizi ya jiko la shinikizo la umeme nyumbani am-bayo pia husaidia kuokoa mazingira. Charles Mwangi, afisa mkuu wa mauzo katika kampuni inayoonyesha uvumbuzi huo katika hafla hiyo hiyo alisema wapiishi wanahifadhi wakati na kupika kwa karibu. Alisema majiko hayo yanayotumia umeme yanatumia nishati ndogo sana hivyo kufanya yawe ya gharama naafuu na yana kasi, safi na hayapigi kelele hata kidogo. “Majiko ni ya haraka, salama, na yanapika karibu kila aina ya chakula ikiwa ni pamoja na kukaanga kwa kina. Wanatumia uniti moja tu ya umeme kupika kwa saa moja kwa sababu hawatumii umeme mfululizo kwa sababu ya thermostat ili-yomo, hivyo kuokoa asilimia 79 ya ghara-ma ya nishati. Inaghari mu hadi ya asilimia 10. Inaonyesha kwamba eneo la misitu limesambazwa kwa usawa nchini kote huku eneo la kati, sehemu za magharibi na ukanda wa pwani zikiwa na misitu mingi zaidi),” alisema.

Mwangi alisema majiko hayo ambayo yanaghari mu hadi ya Sh10, 000 hadi Sh12, 600 na pia ni bora kwa taasisi kubwa na kwamba uwekezaji huo una manufaa. Lakini wawekezaji hawa wana hofu kuhusu kuanzishwa kwa ushuru wa eco-levy amba wanasema huenda ukaharibu faida inayodhaniwa kuwa serikali ingepata kuto-kana na ubia huo katika kuokoa mazingira. Ushuru huu ulikuwa katika pendekoz la bajeti ambalo ililikataliwa na Wakenya hivi majuzi lakinu huenda likaletwa tena katika Bajeti ya Ziada. Kufikia mwaka wa 2021, Ripoti ya Kitaifa ya Tathmini ya Rasilimali za Misitu (NFRA) 2021 inaonyesha kwamba eneo la misitu nchini Kenya lilifika asilimia 8.8 likiwa chini ya lengo la chini ya asilimia 10 lililowekwa na Katiba ya Kenya ya 2010 na Umoja wa Mataifa (UN). Kwa jumla, Kenya ina takribani zaidi ya hekta milioni saba za misitu, kibashara au kigeni. Hii ina maana misitu ya kiasili, am-bayo huchukua muda zaidi kukomaa, inatoweka kwa kasi ya kutisha. Ripoti ya NFRA pia inaonyesha kuwa hadi kaunti 37 kati ya kaunti 47 zina asilimia kubwa ya miti zaidi ya asilimia 10. Inaonyesha kwamba eneo la misitu limesambazwa kwa usawa nchini kote huku eneo la kati, sehemu za magharibi na ukanda wa pwani zikiwa na misitu mingi zaidi.

Serikali yataka wazazi kusajili watoto walemvu kwa msaada

NA BENARD MUNYAO

Serikali imewataka wa-zazi walio na watoto walemvu kuwasajili katika Baraza la Kitaifa la Watu Wenyi Ulemau (NCPWD) ili kusaidia katika kupanga bajeti na kuhakikisha tak-wimmo sahihi za watoto wote wenye ulemavu. Hii itasaidia kuwaunganisha na aina mbalimbali za usaidizi wa kifedha na nyenzo za serikali. Akizungumza wakati wa

zoezi la uchoraji ramani katika Shule Maalum ya Don Orione iliyoko Murang'a, Mkuu wa Shirika la Autism na Ulemau Unaohusiana na Maendeleo (ARDD) Winfred Wairimu alisizitiza kuwa, usajili utaiwezesha serikali kurahisisha huduma kwa watu wenye ulemavu na kusaidia vyema wale wenye mahitaji. "Wazazi wanapaswa kua-

cha kuwaficha watoto wenye ulemavu wa kiakili na kimakuzi na kuwasajili kwa sababu serikali inah-itaji kujuu idadi kamili ya watoto wenye ulemavu ili kutoa huduma bora," Wairimu alisema. Katika Shule Maalum ya Don Orion, jumla ya watu 70 wenye ulemavu, ikiwa ni pamoja na watoto na watu wenye ualbino, waliona-ufaika na nepi, taulo za

kujisitiri, virutubishi nya lishe, tiba, mafuta ya ku-lainisha juu, na miwani iliyotolewa na NCPWD. Wazazi wa watoto wenye ulemavu pia walipata mafunzo ya kufanya tiba nyumbani na mwongozo wa kuwalisha vizuri wa-wato wao walioathiriwa. Wairimu alibainisha kuwa wazazi wengi huwaficha watoto wao kutokana na kuhofia kunyanyapaliwa

jambo ambalo linaweza kuzidisha hali mbaya na kuwataka wazazi kutafuta usaidizi mapema. "Wazazi wengi hupuuza dalili za mapema ambazo zinawenza kuonyesha mtoto ana ulemavu wa akili. Inashauriwa kwa wazazi kutafuta usaidizi wanapoona watoto hawafikii hatua muhimu za maendeleo," aliongeza. Mkurugenzi wa huduma za walemvu

Murang'a Esther Mak-ena alisema wameanzisha mpango wa kuhamasisha jamii na hivyo kupunguza unyanyapaa kwa watu wanaoishi na ulemavu. Makena aliwashauri wa-zazi wa watoto wenye mtindio wa ubongo, kifafa na usonji kutembe-lea ofisi za NCPWD zilizo karibu ili waweze kupata fedha, bursari na ufadhilli wa masomo.

WATER ACT 2016 Section 70 ,85, 87 & 139

NOTISI YA UMMA

MIKUTANO YA MASHAURIANO YA UMMA KUHUSU LESENI YA WATOA HUDUMA YA MAJI

Water Services Regulatory Board (WASREB) imepokea maombi ya leseni kutoka kwa watoa huduma za maji watatu (3) ili kutoa huduma za maji ndani ya kaunti zao. Maombi ya leseni yamefanyika kwa mujibu wa Sheria ya Maji ya mwaka 2016 (Kifungu cha 85(1)- "Mtu hataloa huduma ya maji isipokuwa aikiwa na leseni iliyotolewa na Bodi ya Udhhibit, baada ya kuwasilisha maombi na nyaraka za msingi kama Bodi itakavyowezza kuhitaji".

Kwa hiyo, kwa kuzingatia shauri kuu la WASREB chini ya Sheria ya Maji ya 2016 Kifungu cha 70(1)-"ulinzi wa maslahi na hakiz za watumiaji katika utoaji wa huduma za maji", Kifungu cha 87(1)- "Maombi ya lese-ni yatakelezeza, chini ya ushirikishwaji wa umma" ikisomwa pamoja na kifungu cha 139, tunapenda kushauri kuwa mikutano ya mashauriano ya umma itafanyika katika maeneo yaliyoainishwa hapa chini ili kupata maswala ya wadau kuhusu huduma zinazotolewa, masharti ya leseni na mapendekezo ya uboreshaji wa huduma kuendelea. Tafadhal kumbuka kuwa Watoa Huduma za Maji wote watafanya mikutano ya mseto ya mashauriano ya umma (ya kimwili na ya mtandaoni) kama iliyooainishwa hapa chini;

Mto Huduma za Maji	Kaunti	Mahali		Siku,Tarehe na Saa
Tetu Aberdare Water and Sanitation Company	Nyeri	Mkutano wa ana kwa ana	Wamagana Catholic Hall, Nyeri County	Jumatano Oktoba 2, 2024 saa 10.00 am
		Kupitia mtandao	WSP to provide links	
Ngandori Water and Sanitation Company	Embu	Mkutano wa ana kwa ana	Marvel Hotel, Embu town	Alhamisi, Oktoba 3, 2024 saa 10.00 am
		Kupitia mtandao	WSP to provide links	
Homabay Water and Sanitation Company	Homabay	Mkutano wa ana kwa ana	Golden Rays Hotel, along Homa Bay - Kendu Bay Road	Jumanne, Oktoba 8, 2024 saa 10.00 am
		Kupitia mtandao	WSP to provide links	

Tafadhal kumbuka kuwa mashauriano ya umma ya Homabay yanashughulikia maombi ya leseni na ushuru

Washiriki wanapaswa kuketi kabla ya **10.00 asubuhi**. Utambulisho wa kibinasi wa washiriki utahitajika. Wananchi katika maeneo husika wanakaribishwa kutoa mawasilisho ya mdomo na maandishi na kuuliza maswali yoyote yanayoweza kuhusiana na utoaji wa huduma ya maji katika maeneo yao.

Maeleo kuhusu kiwango cha ushuru wa maji wa Homabay yanawenza kupatikana katika www.wasreb.go.ke na www.homawasco.co.ke.

Maoni kuhusu ombi yatatumwa kwa barua pepe kwa info@wasreb.go.ke au kutuma kwa nakala ngumu kwa:

Afisa Mkuu Mtendaji,
Water Services Regulatory Board,
Jengo la NHIF la Ghorofa ya 5,
Barabara ya Ngong,
S.L.P 41621 -00100,
NAIROBI.

Tarehe ya mwisho ya kupokea maoni ni siku 30 baada ya kuchapishwa kwa notisi hii.

AFISA MKUU MTENDAJI
Water Services Regulatory Board

Water Services for All

MWALIKO WA ZABUNI

RURAL ELECTRIFICATION AND RENEWABLE ENERGY CORPORATION

1. JINA LA MAELEZO YA KANDARASI:

Rfx No.	Jina la Kandarasi na Maelezo	Dhamana	Kufunga na Kufungua
1000001178	Utoaji wa Huduma za Kusafisha kwa mwaka wa Fedha 24/25-25/26 (Marudio ya Zabuni)	Kshs; 250,000.00	Septemba 26,, 2024 @ 10.00am

- Zabuni itafanyika kwa njia ya wazi ya ushindani (Kitaifa) kwa kutumia waraka sanifu wa zabuni. Zabuni iko wazi kwa Wazabuni wote waliohitimu na vanaopenda.
  - Wazabuni walio na sifa na nia wanawenza kupata taarifa zaidi na kukagua Hati za zabuni **saa 8.00 asubuhi - 12.45pm hadi 1.45pm-4.00pm Jumatatu hadi Ijumaa** katika Ofisi za Shirika la Umeme Vijijini na Shirika la Nishati Jadidu zilizopo Kawi Complex, Kitale C, Ghorofa ya chini .
  - Seti kamili ya hati za zabuni inaweza kutazamwa na kupakuliwa na wazabuni wanaovutiwa bila malipo kielektroniki kutoka kwa Tovuti www.rerec.co.ke chini ya hati za zabuni au kupitia tovuti ya ununzu wa kielektroniki kwa kutumia <https://suppliers.rea.co.ke:44300/irj/portal> na kwenye Tovuti ya Taarifa ya Ununzu wa Umma <https://tenders.go.ke>
- Wazabuni ambaa bado havajasajiliwa na RERECC lazima wasajili kampuni zao ili kushiriki katika zabuni kwa kutumia kiungo kilicho hapa chini ambacho kinaweza kupatikana kutoka kwa tovuti www.rerec.co.ke Usajili wa Ununzu-Wasambazaji:[https://suppliers.rea.co.ke:44300/supportal\(bD1ibZjPTUwMCzkP-W1pbg--\)/bspwdapplication.do#VIEW_ANCHOR-ROS_TOP](https://suppliers.rea.co.ke:44300/supportal(bD1ibZjPTUwMCzkP-W1pbg--)/bspwdapplication.do#VIEW_ANCHOR-ROS_TOP)
- Nyaraka za zabuni zinaweza kutazamwa na kupakuliwa bila malipo kutoka kwa tovuti www.rerec.co.ke
  - Zabuni zitanukuliwa kwa Shilingi za Kenya na zitajumuisha kodi zote. Zabuni zitaendelea kuwa halali kwa siku 147 kuanzia tarehe ya kufunguliwa kwa zabuni.
  - Zabuni zote lazima ziambatanishwe na Dhamana ya dhamana katika mfumo wa dhamana ya benki. Usalama halisi wa Zabuni utawasilishwa kwenye Sanduku la zabuni (Kawi Complex, Block C, Ground floor, Off Popo Road,) mnamo/**kabla ya tarehe ya kufunga zabuni na muda ulioonyeshwa hapo juu**.
  - Mzabuni ataratinu kurasa zote za hati za zabuni zilizowasilishwa kwa kufuatana.
  - Zabuni zilizokamilishwa lazima ziwasilishwe kwa Shirika la Usambazaji Umeme Vijijini na Nishati Mbadala kwa njia ya kielektroniki kupitia <https://suppliers.rea.co.ke:44300/irj/portal> kabla au kabla ya tarehe na wakati ulioonyeshwa hapo juu.
  - Zabuni za Kielektroniki pekee ndizo zitaruhusiwa.
  - Zabuni zitafunguliwa mara baada ya tarehe ya mwisho na muda ulioainishwa hapo juu au tarehe ya mwisho na nyakati zilizotajwa baadaye. Zabuni zitafunguliwa hadharani mbele ya wawakilishi walioleuliwa wa Wazabuni ambaa watachagua kuhudhuria katika anwani ilio hapa chini.
  - Nyongeza yoyote ya zabuni hii itapakiwa kwenye tovuti ya Shirika www.rerec.co.ke chini ya hati za zabuni.
  - Zabuni zilizochelewa zitakataliwa.
  - Anwani zilizorejelewa hapo juu ni:
Anwani kwa ajili ya kupata taarifa zaidi juu ya nyaraka za zabuni
Usalama wa awali wa Zabuni uliowasilishwa kwenye Sanduku la zabuni (Kawi Complex, Block C, Ground floor, Off Popo Road,). Meneja Mawasiliano, Usimamizi wa Ununzi, nambari ya simu: 0709193000 na anwani ya barua pepe: tenders@rerec.co.ke
  - Anwani ya Kuwasilisha Zabuni: Mtandaoni Kupitia <https://suppliers.rea.co.ke:44300/irj/portal>
Anwani ya Ufunguzi wa Zabuni. Kawi Complex, Block C, Ghorofa ya chini, mfumo wa kufungua mtandaoni

Kusitisha kwa Tenda

Rfx No.	Jina la Kandarasi na Maelezo
1000001078	Utoaji wa Huduma za Kusafisha kwa mwaka wa Fedha 24/25-25/26

Jina: **Dkt. Rose N. Mkalama;**
Cheo: **Afisa Mkuu Mtendaji**

Serikali sasa mbioni kutekeleza ahadi yake kuhusu makazi bora, huduma za afya kwa Wakenya-Mwaura

NA MICHAEL OMONDI
(KNA)

Serikali iko mbioni kutekeleza Ajenda ya Mabadiliko ya Kiuchumi ya Chini-juu (BETA), hususan katika nyumba na makazi, pamoja na Huduma ya Afya kwa Wote, ambapo hatua muhimu zimefikiwa. Msemaji wa Serikali Isaac Mwaura alibainisha kuwa serikali inalenga kujenga nyumba 250,000 za gharama nafuu kila mwaka ili kukabiliana na uhaba wa nyumba mijini na vijini. Mwaura alisitisita kuwa lengo hili linawiana na kifungu cha katiba kinachotambua makazi kama haki ya msingi ya kijamii na kiuchumi. Hii ni pamoja na kuhakikisha makazi yanayofikiwa na ya kutosha na viwango vinavyofaa vya usafi wa mazingira kwa mujibu wa Mpango wa Makazi ya bei nafuu (AHP) na Mpango wa Makazi ya Kijamii (SHP). Mwaura alidokeza kuwa zaidi ya asilimia 60 ya Wakenya wa mijini wanishi katika vitongoji duni na makazi mengine duni bila kuwa na vyoo vya kutosha, jambo ambalalo linadhoofisha utu wao na kuwaweka katika hatari za kiafya. "Hali hii inatokana na kasi ya ukuaji wa miji nchini, ambayo ni wastani wa asilimia 4.4, na kusababisha takriban wakazi wapya 500,000 wa mijini kila mwaka. Hii infanya ugavi wa nyumba kuwa lengo lenye changamoto na la kudumu kwa serikali," aliezea. Licha ya hayo, Mwaura alisema kuwa serikali imejitolea kubadilisha changamoto ya makazi kuwa fursa ya kiuchumi. Kwa kuona uzalishaji wa nyumba kama sekta ambayo itaunda ajira bora moja kwa moja katika

Msemaji wa Serikali Isaac Mwaura

ujenzi kwa takriban vijana 100,000 wanaohitimu mafunzo ya TVET kila mwaka, na kwa njia isiyi ya moja kwa moja kupitia utengenezaji wa vifaa vya ujenzi, serikali inalenga kushughulikia suala hilo ipasavyo. Msemaji huyo wa Serikali alisema lengo ni kutoa ajira zaidi ya milioni moja kupitia Mpango wa Nyumba za bei nafuu kwa mafundi bomba, mafundi umeme, waashi na wakata mawe kwenye machimbo hayo, na katika

sekta ya ujenzi na ujenzi huku serikali ikiendelea kutekeleza mpango huu. Ahadi hii, aliongeza, inalenga zaidi kuimarisha uwezo wa sekta ya Jua Kali wa kuzalisha vifaa vya ujenzi vya ubora wa juu, huku ikiwapa watengenezaji motisha ya kujenga nyumba za bei nafuu zaidi. Wakati huo huo, serikali imefanikisha majaribio ya mpango wa Recognition of Prior Learning (RPL) kwa mafundi 213 katika Miradi ya Makazi ya bei nafuu ya Kibra na Ruiru, huku kukiwa na

kuhakikisha kutukuwepo kwa nyumba kutoka kwa watengenezaji. Inalenga zaidi kuimarisha uwezo wa sekta ya Jua Kali wa kuzalisha vifaa vya ujenzi vya ubora wa juu, huku ikiwapa watengenezaji motisha ya kujenga nyumba za bei nafuu zaidi. Wakati huo huo, serikali imefanikisha majaribio ya mpango wa Recognition of Prior Learning (RPL) kwa mafundi 213 katika Miradi ya Makazi ya bei nafuu ya Kibra na Ruiru, huku kukiwa na

mipango ya kuisambaza kwa mafundi wengine zaidi ya 1,000 kote nchini. Msemaji huyo pia alitangaza kuwa programu mbili zinazopitia kaunti kadhaa, zimesalia kuwa sehemu ya afua za serikali kwa wakati ili kutokomeza makazi duni, wakati huo huo ikiwapa Wakenya makazi yenye heshima na matabaka mbalimbali. "Kwa jumla, kuna nyumba zipatazo 100,000 katika hatua mbalimbali za ujenzi nchini kote. Nyumba 700,000 za ziada ziko mbioni kutekelezwa, zikiwemo nyumba za makazi za kijamii 40,299 zilizotangazwa mnamo Juni 25, 2024, ambazo pia zitanufaisha wakazi amba walihamishwa kutoka maeneo yenye mafuriko kando ya Mto Nairobi," akasisitiza. Hadi sasa kati ya miradi 24 inayoendelea ya AHP, Dkt Mwaura alifichua kuwa wananchi 539,623 waliosajiliwa wameokoa jumla ya Sh2,274,456,214 na kwamba jumla ya nyumba 6,411 zimepangiwa hadi sasa.

Sambamba na lengo kuu la Huduma ya Afya kwa Wote, Dkt Mwaura alisema serikali imejipanga katika kuajiri na kuanza malipo kwa watumishi wa afya ya jamii, amba watakuwa sehemu ya Mfumo wa Huduma ya Afya ya Msingi na pia kuweka kipaumbele katika kumpunguza gharama za matibabu kupitia Mamlaka mpya na iliyoboreshwa ya Afya ya Jamii (SHA). "Kuhama kutoka NHIF hadi SHIF kunaleta manufaa yaliyoimarishwa kama vile kuweka dijitali kamili, uthibitishaji wa kibayometriki, uidhinishaji wa kujitegemea, kifurushi cha manufaa kilichopanuliwa, malipo ya kila mwezi yaliyopunguza kutoka Sh500 hadi Mwaura.

KNH launches the Kenya-Japan Endoscopy Onsite Training Programme

BY MWENDWA MWENDWA
(KNA)

The Kenyatta National Hospital (KNH) in collaboration with the Embassy of Japan has launched an on-site training programme focused on human resource development for gastrointestinal diseases in Kenya particularly in the endoscopy field. The launch marks the

beginning of a three-day hands-on training programme in various endoscopy specialties which aim to enhance skills and knowledge in gastrointestinal care.

During a sidebar interview at KNH in Nairobi, the Head of Endoscopy Unit at KNH Dr Linda Gathara revealed that the programme will run for three years where ex-

perts from Japan will come and train with them at the hospital.

"It is a three-year programme but for on-site training in Kenya. The training and lectures will take three days where we will engage with specialists from Japan and come November, a team from KNH will travel to Japan for training for a period of one month," Dr

Gathara explained.

She added that the programme usually runs twice a year with the hospital on-site training at Kenyatta and later a team of five doctors travel to Japan to receive further training.

"This year we have 13 trainees where we have six from KNH and seven from counties all over the country," she disclosed.

Dr Gathara said the programme is very beneficial since it equips doctors both from Kenyatta and around the counties with skills to enable them to treat their patients better, words echoed by the Director of TEMDEC at Kyushu University Dr Tomohiko Moriyama who reiterated that the programme aims to tackle health coverage all over Kenya.

Dr Gathara elaborated that endoscopy is a procedure where doctors evaluate the gastrointestinal (GI) system involving the upper GI, that is the stomach, oesophagus

and the first part of the small intestines and the lower GI which involves the large intestines.

"We have advanced procedures that we do in endoscopy which include the Endoscopic Retrograde Cholangiopancreatography (ERCP), procedures for diagnosis and treatment," she highlighted.

Dr Gathara thanked the Embassy of Japan for sponsoring the programme and the KNH staff for participating in the programme, saying she looks forward to more partnerships in the future.

UKUMBUSHO KWA MASHIRIKA YA MALIPO YA UZEENI

USAJILI WA AKAUNTI ZA MFUMO NA MALIPO YA TOZO YA MANUFAA YA KUSTAAFU

Retirement Benefits Authority inapenda kuwafahamisha **Wadhamini, wasimamizi wa skimu na watoa huduma** wengine wa mifuko ya mafao ya kustaafu ambayo mwaka wa fedha ulimalizika tarehe 30 Juni 2024, zifuzato masharti ya Sheria ya Mafao ya Kustaafu, 1997 na Kanuni zake:

1. Kifungu cha 34(4) cha Sheria kinataki kila skimu kuwasilisha kwa Mamlaka **taarifa za fedha zilizokaguliwa** ndani ya miezi mitatu (3) baada ya kumalizika kwa mwaka wa fedha. Adhabu itatumika kwa kushindwa kuwasilisha hesabu zilizokaguliwa ndani ya muda uliowekwa kama ilivyoainishwa chini ya **Kifungu cha 34 (4) (4c)**

2. Kifungu cha 16 cha Sheria; **Kanuni ya 39** ya Kanuni za Mafao ya Kustaafu (Occupational Retirement Benefits Scheme) Kanuni za 2000; **Kanuni ya 32** ya Mafao ya Kustaafu (Mpango wa Mafao ya Kustaafu) Kanuni za 2000 na **Kanuni ya 46** ya Mafao ya Kustaafu (Umbrella Retirement Benefits Scheme); **Kanuni za 2017** zinataki kila skimu kuwasilisha kwa **Retirement Benefits Authority** indani ya miezi minne (end4) baada ya Kodi ya Mafao ya Kustaafu. ya mwaka wa fedha. Ukiujaji wowote wa malipo ya ushuru huvutia adhabu ya 5% kwa mwezi kwa kiasi chochote ambacho hakijalipwa.

Kwa maana hiyo, miradi ambayo mwaka wake wa fedha uliisha tarehe 30 Juni 2024 inapaswa kuwasilisha taarifa zao za fedha kabla ya **tarehe 30 Septemba 2024** na kulipa ushuru unaohitajika kufikia **tarehe 31 Oktoba 2024**.

Malipo yanapaswa kufanya mtandaoni kupitia Tovuti ya RBA Returns kuitia akaunti ya ukusanyaji wa eCitizen. Kwa malipo yote, tafadhali toa maelezo ya skimu ikiwa ni pamoja na nambari ya usajili wa skimu, jina la skimu na kiasi cha tozo inayolipwa kwa Mamlaka kupitia barua pepe levy@rba.go.ke

Kwa maswali kuhusu Sekta ya Mafao ya Kustaafu au mpango wako wa pensheni tafadhali piga RBA kwa nambari ya bure: 0800720300

RETIREMENT BENEFITS AUTHORITY
Rahimtulla Tower, Ghorofa ya 13, Upper Hill Road, S.L.P 57733-00200 Nairobi
Simu: 2809000 Rununu: 0726 600001-5 au 0735 339132 Faksi: 2710330

Kwa maelezi zaidi kuhusu sekta, tufuate kwa:

@RBA_Kenya rbakena @RetirementBenefitsAuthorityKE Retirement Benefits Authority Kenya
 @RetirementBenefitsAuthorityKE info@rba.go.ke www.rba.go.ke

Retirement Benefits Authority (RBA) is ISO 9001: 2015 Certified

Kenya National Highways Authority
Quality Highways Better Connections

NOTISI YA TENDA

The Kenya National High Authority (KeNHA) ni Shirika la Kiserikali liliolanzishwa chini ya Sheria ya Barabara za Kenya, 2007, likiwa na jukumu la Usimamizi, Ukarabati wa Uendelezaji na Utunzaji wa Barabara za Kitaifa.

KeNHA inakaribisha zabuni zilizofungwa kutoka kwa Watoa Huduma wanaostahiki kwa zabuni zifuzato.

S/No.	Nambari ya Tenda	Maelezo kuhusu Tenda	Tarehe, wakati, eneo/saa ya kufunga na kufungua tenda
1.	KeNHA/2800/2024	Utoaji wa Magari Huduma za Bima	Septemba 25, 2024 saa 11.00am. Makao Makuu ya KeNHA, Barabara Plaza, Jomo Kenyatta International Airport (JKIA), Nairobi, Off Mazao Road, Block C - Ghorofa ya Pili Board Room.
2.	KeNHA/2801/2024	toaji wa Huduma za Bima ya Jumla kwa Mali za Shirkika	Septemba 25, 2024 saa 11.00am. Makao Makuu ya KeNHA, Barabara Plaza, Jomo Kenyatta International Airport (JKIA), Nairobi, Off Mazao Road, Block C - Ghorofa ya Pili Board Room.

Seti kamili ya hati za zabuni zinaweza kupatikana na Wazabuni wanaovutiwa bila malipo kwa kupakua kutoka tovuti ya KeNHA: www.kenha.co.ke au Tovuti ya Taarifa ya Ununuzi wa Umma (PPIP): www.tenders.go.ke au kutoka Ofisi ya KeNHA JKIA BaraBara. Plaza Block C, Ghorofa ya Pili ya Ofisi ya Ugavi wakati wa saa za kawaida za kazi baada ya malipo ya ada isiyoweza kurejeshwa ya Ksh, 1,000.00 (shilingi elfu moja pekee) kama hundi ya benki inayolipwa kwa Mamlaka ya Kitaifa ya Barabara Kuu ya Kenya.

Wazabuni wanahimizwa kupakua hati za Zabuni kutoka kwa tovuti zilizo hapo juu ili kupunguza msongamano katika Ofisi ya KeNHA.

Wazabuni wote wanaovutiwa wanahitajika kuendelea kuangalia tovuti ya Mamlaka ya Barabara Kuu ya Kenya: www.kenha.co.ke na Tovuti ya Taarifa ya Ununuzi wa Umma (PPIP) kwa nyongeza yoyote ya zabuni au ufanuzi ambaa unaweza kutokea kabla ya tarehe ya kuwasilishi.

**Naibu Mkurugenzi (Idara ya Ununuzi)
Kwa niaba ya: MKURUGENZI MKUU**

For all your enquiries email us on: complaints@kenha.co.ke Toll Free Line: 0800-211-244 Customer Care: 0700 423 606 #RoadSafetyStartsWithYou

@KeNHAKenya

Website: www.kenha.co.ke

ISO 9001:2015 Certified

MINISTRY OF WATER, SANITATION AND IRRIGATION (MWSI)

OMBI LA KUONYESHA NIA (HUDUMA ZA USHAURI – MTAALAMU WA MAWASILIANO)

Nchi :	Kenya
Mradi :	MPANGO ENDELEVU WA HUDUMA YA MAJI NA USAFI WA MAZINGIRA (KTSWSSP) MIJI YA KENYA
Anwani ya Mradi:	HUDUMA ZA USHAURI KWA KIPINDI NA MAWASILIANO KUHUSU MRADI
REOI No.	AWWDA/KTWSSP/CS/12/2024

1. Serikali ya Kenya (GoK) kwa niaba ya Athi Water Works Development Agency (AWWDA) imepokea ufadili kutoka kwa Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB) kugharimia Mpango wa Ugavi Endelevu wa Maji na Usafi wa Mazingira wa Miji ya Kenya (KTSWSSP) na inakusudia kutumia sehemu ya kiasi cha mkopo huu kwa malipo chini ya **Huduma za Ushauri kwa Mawasiliano ya Mradi na Kipindi**.
2. Lengo la kazi ni kushirikisha mtaalam wa mawasiliano kutoa mawasiliano ya kitaasisi kusaidia na kufanya mawasiliano ya kimkakati, ushirikishwaji wa washikadau, usimamizi wa vyombo vya habari na utayarishaji wa ubunifu kwa ajili ya Mpango wa Maji Endelevu wa Maji na Usafi wa Mazingira wa Kenya (KTSWSSP).
3. Wigo wa huduma za ushauri wa kibinasi utajumuisha, lakini sio mdogo kwa yafuatayo:

Awamu ya Ujenzi:

- Uhamasishaji kwa Umma na Ufikiaji - Tengeneza ujumbe wazi na mafupi kuhusu madhumuni ya mradi, manufaa na ratiba za matukio. Tumia njia mbalimbali za mawasiliano (k.m., mikutano ya ukumbi wa jiji, sasisho za tovuti, kijamii media) kufikia hadhira mbalimbali.
- Ushirikiano wa Wadau - Tambua washikadau wakuu, wakiwemo wakazi, wafanyakishara, vikundi vya mazingira, na mafisa wa serikali. Anzisha njia za mawasiliano za mara kwa mara na washikadau kupitia mikutano, majarida na vilao vya jami.
- Mahusiano ya Vyombo vya Habari - Tengeneza vifaa vya matangazo na maelezo ya mradi na maelezo muhimu ya mawasiliano. Shirikiana kikamilifu na vyombo vya habari ili kushiriki sasisho za mradi na kushughulikia maswala yoyote yaliyotolewa kwenye media.
- Maelezo kuhusu Ujenzi - Toa maelezo ya mara kwa mara kuhusu maendeleo ya ujenzi, matukio muhimu yaliyofikiwa na ratiba za matukio zinazotarajiwaa. Wasiliana na ucheleweshaji au usumbufu wowote unaowezekana kwa wakati na kwa uwazi.

Awamu ya Baada ya Ujenzi:

- Tangazo la Kukamilika kwa Mradi - Tengeneza taarifa kwa vyombo vya habari na matangazo ya umma ya kuadhimisha kukamilika kwa mradi. Pangia matukio kama vile kuigiza kuonyesha mradi uliokamilika na manufaa yake kwa jami.
- Mawasiliano ya Faida - Eleza kwa uwazi athari chanya za mfumo mpya wa maji na maji taka, kama vile uboreshaji wa ubora wa maji, kuongezeka kwa usafi wa mazingira na manufaa ya mazingira. Toa maelezo kuhusu jinsi ya kufikia na kutumia mifumo mpya kwa ufani.
- Elimu kwa Umma - Tengeneza nyenzo za kielimu (k.m., vipeperushi, matangazo ya utumishi wa umma) kuhusu mbinu za kuhifadhi maji na utupaji wa maji taka unaowajibika ili kukuza utumiaji mzuri wa miundombinu mipy.
- Kudumisha Njia za Mawasiliano Huria - Kudumisha njia za mawasiliano zilizoanzishwa wakati ujenzi ili kushughulikia masuala yoyote ya baada ya ujenzi au masuala yanayohusiana na mfumo wa maji na majitaka.

4. Huduma za ushauri zitatekelezwa kwa muda wa Miezi 12

5. Athi Water Works Development Agency (AWWDA) sasa inawaalika washauri binafsi kuwasilisha nia yao ya kutoa huduma hizi. Washauri wanaovutiwa lazima watoe habari juu ya uwezo wao na uzoefu katika uhusiano na mgawo, (viaperushi, maelezo ya kazi zinazofanana, uzoefu katika hali sawa, upatikanaji wa ujuzi unaofaa, nk).

6. Mahitaji ya msingi ni: -
  - Kiwango cha chini cha shahada ya kwanza katika mahusiano ya umma na mawasiliano ikijumuisha uandishi wa habari, sayansi ya siasa au nyanya zinazohusiana, na uzoefu wa kutosha wa kutendaji katika mawasiliano ya umma.
  - Angalau miaka kumi na miili ya uzoefu wa kazi katika mawasiliano ya umma
  - Mchanga nji na ujuzi na uhamu katika mawasiliano ya kuchapisha na ya kuona ikiwa ni pamoja na ujuzi katika na kushughulikia vifaa ya mawasiliano ni faida iliyongezwa.
  - Ujuzi dhabiti uliointibitishwa wa Dira ya 2030 na Ajenda Nne Kuu za Serikali ya Kenya (GOK)
  - Ubora uliointibitishwa, shauku, na ustadi wa uandishi wa ubunifu/wa uandishi, na mbinu ya mawasiliano ambayo huchochea mijadala hai ya umma. Uwezo uliointibitishwa wa kufikiria na kukuza yaliyomo kwenye media ya kuona ni faida
  - Uwezo uliointibitishwa na ujuzi wa majukwaa ya mitando ya kijamii, haswa Facebook, Twitter, Vijarida, na usimamizi wa tovuti mionganii mwa zingine.
  - Ufutuiani mizuri wa mitando ya kijamii, trafiki, na ushirikiano, haswa na vijana utaongezwa faida.
  - Mawasiliano bora ya maandishi na maneno katika Kiingereza
7. Washauri binafsi wanaovutiwa lazima watoe taarifa na ushahidi kwamba wana sifa na uzoefu wa kufanya kazi hii. Kwa ajili hiyo, ushahidi wa kumbukumbu wa huduma za hivi karibuni na zinazofanana utawasilishiwa. Kwa kuongezeka, zinapaswa kujumuisha pendekezo la kufanya kazi hiyo pamoja na pendekezo la kifedha.
8. Mapendekezo ya Washauri yatastatathminiwa kwa vigezo vifuatavyo kama ilivyeolezwa katika wasifu/pendekezo la lilioasishwa.

Kazi Zinazofanana/Husika zimefanya	30%
Sifa za Jumla na Utoshelevu	30%
Kiwango cha elimu ikililinganisha na eneo la kazi	20%
Angalau miaka 12 ya uzoefu unaofaa	10%
Ustadi wa lugha katika Kiingereza.	5%
Ujuzi wa Mamlaka ya Wakala wa Maendeleo ya Athi Water Works	5%
9. Washauri watachaguliwa kwa kulinganisha sifa za watahiniwa (wasizidi sita) kati ya wale ambaa wameonyesha nia ya kazi hiyo au wamefikiwa moja kwa moja na Mkopaji. Watu wanaozingatiwa kwa kulinganisha sifa watafikia kiwango cha chini cha sifa zinazofaa na wale waliochaguliwa kuajiriwa na Mkopaji watakuwa wenye sifa bora zaidi na watakuwa na uwezo kamili wa kutekeleza mgawo huo. Uwezo hiprimwa kwa msingi wa historia ya kitaa la, uzoefu, na, inavyofaa, ujuzi wa hali za ndani, kama vile lugha ya ndani, utamaduni, mfumo wa utawala, na shirika la serikali "
10. Vigezo vya kustahiki, uanzishaji wa orodha fupi na utarabtu wa uteuzi utakuwa kwa mujibu wa Mwongozo wa kuajiri Washauri wa Mtu Binafsi chini ya "Sera ya Ununuzi kwa Uendeshaji Ulifadilihi na Kundi la Benki" ya Oktoba 2015, ambayo inapatikana kwenye tovuti ya Benki katika <http://www.afdb.org>.
11. Washauri Binafsi Wanaovutiwa wanawea kupata maelezo zaidi katika anwani iliyo hapa chini wakati wa saa za kazi 0800 hadi Saa 1700 kuanzia Jumatatu hadi Ijumaa bila kujumuisha saa za chakula cha mchana (1300 hadi 1400Hrs) na likizo za umma.
12. Maelezo ya Nia lazima yawasilishwe kwa anwani iliyo hapa chini kabla ya **tarehe 24 Septemba, 2024 saa 12.00 mchana kwa saa za Afrika Mashariki** na kutaja Huduma za Ushauri kwa Mawasiliano ya Mradi na Kipindi.

Afisa Mkuu Mtendaji, Athi Water Works Development Agency (AWWDA),
Athi Water Plaza, Muthaiga North Road Off Kiambu Road
Nairobi, P.O Box 45283-00100 Nairobi.
Tel: 254 020 2724292/3, Fax: 254 020 2724295
Email: info@awwda.go.ke

REPUBLIC OF KENYA
Ministry of Roads and Transport
Department of Transport

Kenya Civil Aviation Authority
Efficiently Managing Air Safety

Kenya Civil Aviation Authority

PUBLIC NOTICE

REQUEST FOR COMMENTS ON THE DRAFT CIVIL AVIATION BILL 2024

Kenya Civil Aviation Authority (KCAA) is a State Corporation established under the Civil Aviation Act, 2013 and mandated, among other functions, to regulate the aviation industry in Kenya. As obliged under the provisions of the Convention on International Civil Aviation, and in order to make the Act more robust to cover emerging issues in the Kenyan aviation industry and international best practice, KCAA reviewed the current Civil Aviation Act, 2013 provisions and has developed a draft Civil Aviation Bill 2024 for consideration by stakeholders.

Pursuant to the provisions of the Constitution of Kenya and all other relevant legal requirements, KCAA invites members of the public to submit written comments and/or memoranda on the draft Civil Aviation Bill 2024 via <https://forms.gle/w1f9MPsmu2FzqYMW6> or fill the stakeholder comments form and send via email to civilaviationbill@kcaa.or.ke on or before **30th September 2024 at 17:00hrs**.

The draft Civil Aviation Bill, 2024 and the stakeholder comments form can be obtained from the KCAA website: www.kcaa.or.ke.

Further, members of the public are invited to attend in-person public consultations on the Bill at the venue indicated below:

REGION	VENUE	DATE	TIME
Nairobi	The Panari Hotel	3rd October, 2024	09:00hrs – 16:00hrs

EMILE N. ARAO
DIRECTOR GENERAL

NATIONAL CONSTRUCTION AUTHORITY

NATIONAL OPEN TENDER NOTICE

The National Construction Authority (NCA) is a State Corporation established under the National Construction Authority Act 2011, with the responsibility to oversee the construction industry and coordinate its development. The Authority invites sealed bids from eligible candidates for the following tenders;

No.	Tender No.	Description of Tender	Eligibility	Closing/Opening Date
1	NCA/T/01/2024-2025	Provision of Private Security Services at NCA Headquarters, Regional and Liaison offices	AGPO	18th Sept, 2024
2	NCA/T/02/2024-2025	Purchase of Cisco Call Management	OPEN	18th Sept, 2024
3	NCA/T/03/2024-2025	Provision of Comprehensive Motor Vehicle Insurance Services	OPEN	18th Sept, 2024

Tender documents with detailed information and instruction may be viewed and downloaded from the Authority's website; www.nca.go.ke and the Public Procurement Information portal, www.tenders.go.ke at no cost.

Manager, Supply Chain
FOR: EXECUTIVE DIRECTOR

Wanasayansi Mombasa wanachunguza jukumu la teknolojia ya satelaiti kuinua Uchumi Baharini

NA CHARI SUCHE(KNA)

Wanasayansi na watafiti walikusanyika Mombasa kwa warsha ya siku tatu ili kujifunza kuhusu na kuongeza ufa-hamu wa jukumu la satelaiti za uchunguzi wa Dunia katika kusaidia Uchumi wa Bluu. Chini ya mpango wa msaada wa Global Monitoring for Environment and Security and Africa (GMES and Africa), kon-gamano hilo lilitenga kujadili uendelevu wa huduma mbalimbali zinazotekeliza chini ya Mradi wa GMES na Afrika, kwa mujibu wa Rashid Imam, Mkurugenzi wa Utasiti wa Bahari na Uvuuvi wa Kenya. Taa-sisi (KMFRI) mjini Mombasa. Imam aliongeza kuwa kongamano hilo pia lilitaka kuongeza uelewa kuhusu matumizi na athari za huduma za GMES katika ngazi ya kitaifa na kikanda. Ililenga kukuza urutubishaji mtambuka ili kuhimiza muungano kuanzisha mifumo ya ushirikiano miuongoni mwao, kubadilishana uzo-efu, maarifa, na mbinu bora za huduma zilizofanikiwa, na kuimarisha matumizi ya GMES na huduma za Afrika. Akitoa maelezo yake wakati wa mada, Imam alisema matumizi ya uchunguzi wa dunia (EO) na teknolojia ya kutambua kwa

mbali ili kupata takwimu za hali ya dunia ambayo ni pamoja na mifumo ya fizio-kemikali na kibayolojia ni muhimu kwa ajili ya kupanga ili kuhakikisha kuna uelewa mzuri zaidi. ya masuala yanayowakabili. Alisema zikishachakatwa, takwimu na taarifa hizo husaidia katika maeneo mengi ya kiseria. Imam aliongeza kuwa matumizi ya data ya EO ni muhimu katika kuendeleza sera na mikakati bora ya kisayansi kwa ajili ya matumizi endelevu ya rasilimali zetu za asili za pwani na baharini ambazo nchi nyingi zina. Alibainisha kuwa mataifa pia yana uwezo wa kuhakikisha kuwa yanatengeneza mikakati inayolinda majaliwa tajiri kuwa rasilimali za kibaolojia. Imam alisema sekta ya Uchumi

wa Bluu inakibiliwa na changamoto nyingi ambazo ni pamoja na changamoto za kimazingira na kijamii na kiuchumi ambazo huwa ngumu kwa wakati na kuunganishwa. "Ingawa nchi za Afrika zimejitolea kutatua changamoto hizi kuititia michango iliyomuliwa kitifa, vitisho kama vile usoefu wa mabadiliko ya hali ya hewa katika nchi yetu vinafahamisha mafuriko, ukame, uchafuzi wa mazingira miuongoni mwa mambo mengine, vinaweza kuwa watu mbalimbali wa umaskini na uhaba wa chakula pamoja na utapiamlo miuongoni mwa jamii zilizo hatarini. " alisema. Aidha alibainisha kuwa nchi zinahitaji taarifa za kisasa zilizounganishwa kuhusu hali ya dunia.

Kamishna aagiza wakulima wanaovamia ardhi ya mto Mikiyu, Makueni kuondoka

NA PATRICK NYAKUNDI(KNA)

Naibu Kamishna wa Kaunti Ndogo ya Mukaa Bw. Buxton Mayabi amewaagiza wakulima ambao wamevamia Daraja la Mto Mikiyu kando ya barabara ya Sultan Hamud-Kasikeu-Kyambeke kuondoka mara moja ili ku-ruhusu ujenzi kuendelea. Bw. Mayabi amewataka wakulima wenyewe mazao katika mto huo kung'oa au kuikata ili ujenzi wa barabara ya Sultan Hamud-Kasikeu-Kyambeke utakaogharimuzaidi ya Shbilioni 1.8 uendelee bila kikwazo. "Ninatoa wito kwa wale wakulima ambao wame-panda mazao kwenye ardhi ya pembezoni kung'oa au kuikata. Ikiwa hutawenza kuondo mazao mwenywewe, tutamwomba mwanakandarasi wa Kabuito afanye kazi hiyo ili ujenzi wa barabara uendelee," alisema Mayabi kwenvye Baraza lililofanya karibu na Daraja la Mto Mikiyu Jumatano. Baadhi ya wakulima wamepanda mazao kama vile kabichi, korongo, na maembe, ambayo yameathiri vibaya mto. Mto mara nyingi hubadilisha mkondo karibu na Daraja la Mikiyu, ambapo kume-kuwa na vifo kutoptana na mafuriko. DCC imesema kuwa baada ya wakulima hao kuondoka katika ardhi ya bonde, itafungua njia kwa ajili ya mafunzo ya mto Mikuyu kwa kuchimba udongo ili kuitisha maji kuelekea kwenye mifereji ya maboksi ili kuzuia mto huo kufurika kingo zake hivyo kuepusha uharibifu wa tuta la barabara. "Ninawaomba wakazi wote ambao wamevamia ardhi ya ukingo wa mto huo kuhama mara moja kufanya kazi ili kuendelea bila kukatizwa," alisema Mayabi. Mkurugenzi wa Huduma za Utoaji Miundombini ya Serikali Mhandisi Butichi Khamisi pia alikariri hitaji la walio katika ardhi ya ufukweni kuhama akisema usafiri utaimarishwa pakubwa katika eneo hilo. Khamisi aliwakumbusha wakazi hao kuwa wao ni macho ya serikali hivyo wanawajibika kwa pamoja kuripoti chochote wanachokiona hasa katika miradi inayotekeliza katika eneo hilo.

Maduka 15 ya pombe yafungwa na NACADA mjini Mombasa

NA RIPOTA WA MYGOV

Mamlaka ya Kitaifa ya Kampeni Dhidi ya Matumizi Mabaya ya Pombe na Madawa ya Kulevy (NACADA) ilizidisha juhud zake za uzingatiaji na utekelezaji katika Kaunti ya Mombasa kwa misako dhidi ya maduka ya kusambaza vimeo katika jiji la pwan. NACADA ilisema hatua hizi ni sehemu ya juhudi zinazoendelea kufanya na mdhibiti kuhakikisha uzingatiaji wa Sheria ya Kudhibiti Vinywaji na Vileo (ADCA) ya mwaka 2010. Akiongoza kundi la mashirika mbalimbali, NACADA ilielesa kuwa shughuli hizo zinafuata mipango endelevu ya serikali inayolenga kukabiliana na changamoto za unywaji pombe na

dawa za kulevy nchini. Wakati wa msako huo, Afisa Mkuu Mtendaji wa NACADA Dkt. Anthony Omerikwa alisitisiza umuhimu wa utekelezaji mkali wa ADCA 2010. Aliwataka wamiliki wa maduka yanayosambaza pombe kuchukua hatua madhubuti ili kuhakikisha biashara zao zinafanya kazi kwa mujibu wa sheria.

"Lengo letu ni kulinda umma, haswa vikundi vilivyo hatarini kama vile vijana, dhidi ya hatari ya maduka ya pombe yasiyodhibitiwa. Ukandamizaji huu utasaidia kuhakikisha utii wa sheria, kukomesha biashara haramu, na kupunguza madhara yatokanayo na matumizi mabaya ya pombe. Kwa utekeleza Sheria ya Kudhibiti Vinywaji Vileo

(ADCA) 2010, mamlaka zinaweza kuzuia mauzo haramu, kupunguza upatikanaji wa bidhaa hatari za vimeo, na kuhakikisha kuwa maduka yanazingatia viwango vya kisheria, hatimaye kuwalinda watumiaji dhidi ya vitendo visivyo salama," Dkt. Omerikwa alisema. Alisema ukandamizaji dhidi ya vituo vya kusambaza pombe ni mkakati mwafaka katika kampeni dhidi ya unywaji pombe na dawa za kulevy nchini Kenya kwa sababu unalenga moja kwa moja mzizi wa tatizo, taasisi zisizodhibitiwa na zisizozingatia kanuni.

Mengi ya maduka haya, Mkurugenzi Mkuu Mtendaji wa NACADA alibainisha, huuza pombe kwa watoto, hufanya kazi bila leseni, au pombe haramu,

Kikosi cha mashirika tofauti kikiongozwa na Nacada katika taasisi moja huko Bamburi, Mombasa wakati wa msako wa Septemba 5, 2024.

yote ambayo huchangia kukithiri kwa matumizi mabaya ya pombe na matatizo yanayohusiana nayo ya kijamii na kiafya. "Kwa jumla, tulitembelea vituo kumi na vinne ndani

ya Bamburi, Kisauni, na maeneo ya Wilaya ya Biashara ya Kati katika kaunti ya Mombasa na jumla ya washukiwi kumi na watano waliwekwa kizuizini kwa kukiuka

matakwa mbalimbali ya kanuni na sheria zinazohusiana na maduka ya kusambaza pombe. Zote zinaendelea na taratibu za mahakama," aliongeza Dkt Omerikwa.

Kiwanda kikubwa cha upemo Afrika kilipunguza tani 600,000 za kaboni

NA SEBASTIAN MIRITI (KNA)

Kiwanda cha Lake Turkana Wind Power (LTWP), kilichoko katika Eneo Bunge la Laisamis, Kaunti ya Marsabit, kilizalisha GWh 1,481 za nishati safi kwa gridi ya taifa mnamo 2023.

Kama mradi mkubwa zaidi wa nishati ya up-

epo barani Afrika, LTWP ilipunguza tani 605,428 za uzalishaji wa hewa ya kaboni katika kipindi hicho, ikichangia kwa kiasi kikubwa juhud za kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi. Habari hii ilifichuliwa wakati wa uzinduzi wa ripoti ya kampuni ya uendelevu kwa mwaka katika eneo la kampuni huko Loiyangalani.

Ripoti ilionyesha kuwa, nishati mbadala kutoka kwa LTWP ilichangia asilimia 11.04 ya uzalishaji wa umeme nchini. Wakati wa uzinduzi huo, Afisa Mkuu Mtendaji wa LTWP Bw. Max Schiff alisema kupitia Wakfu wa Winds of Change wa kampuni hiyo, miradi kadhaa ya kijamii na kiuchumi imetekelawa. Miradi hii ni pamoja na mipango ya

maji, uboreshaji wa mifundombini ya shule, na vituo vya afya vilivyoimarishwa, na kunufaisha takriban wakazi 70,000 katika eneo bunge lote. Hasa, Schiff alisema kampuni hiyo ilitoa msaada wa dharura wa chakula kwa wanafunzi 17,700 katika shule 67 ndani ya eneo lake ambalo ilihakikisha kuwa kuna kubaki kwa wanafunzi

shuleni kwa muhulammoja kwani eneo hilo likumbwa na ukame.

"Pia tulipeleka huduma ya afya kwa watu 226 kwa ushirikiano na Mission to Heal," alisema, akisema juhudhi hizo zinasitisiza dhamira ya LTWP katika maendeleo ya jamii kwa kuhakikisha kwamba wanapata huduma bora za afya, maji na elimu. Mkurugenzi Mtendaji alisema mradi haulengi tu katika kutoa nishati safi na mbadala bali kuleta matokeo chanya kwa jamii kwa kuendelea kuboresha upatikanaji wa elimu, huduma za afya na fursa za kiuchumi

zinazojumuisha ajira. Katika matamshi yake, Mwenyekiti wa Bodi ya LTWP Bw Mugo Kibati alisitisiza umuhimu wa ushirikiano wa sekta ya umma na binafsi na kuongeza kuwa, mradi huo umejitelea kuleta maendeleo ya jamii yenye matokeo.

Bw. Kibati alibainisha kuwa mradi wa LTWP unasimama kama ushuhuda wa kile ambacho ushirikiano wa kimakati unaweza kufikia katika suala la maendeleo, akiongeza kuwa afua za maendeleo zilizofanywa zimezifanya jumuiya za mitaa kuwa imara. "Ushirikiano wetu na serikali ya kitaifa na washikadu wengine muhimu umekuwa muhimu katika kuendeleza malengo ya Kenya ya nishati mbadala. Tunasalia kujitolea kuendelea na kazi yetu ya kubadilisha maisha katika Kaunti ya Marsabit na kwingineko, "alisema, akiongeza kuwa kampuni inajivunia kuwa sehemu ya juhud za Kenya kwa nchi endelevu na yenye ustawi. Kulingana na ripoti hiyo, akiba kubwa katika gharama za kifedha na kaboni iliwasilishwa kwa Wakenya kuitia uundaji wa mtambo wa kuzalisha umeme wa LTWP, uwekezaji mkubwa zaidi wa kibinafsi nchini.

Mwenyekiti wa bodi alibainisha kuwa mradi wa LTWP ni uwekezaji mkubwa wa kigeni wa moja kwa moja (FDI) ambao umekuza sana uchumi wa nchi kando na kuimarishe hadhi ya kimataifa ya Kenya kama eneo linalopendelewa la uwekezaji barani Afrika na kwingineko.

Serikali kuzipa kipaumbele mageuzi ya kilimo na malipo ya madeni bajetini

NA JOSEPH WANGUI
(DPCS)

Serikali imedhamiria kuharakisha mageuzi yanayoendelea katika sekta ya kilimo, ikiwa ni pamoja na ufadili kutoka kwa serikali kwa ajili ya mabadiliko haya, ili kuhakikisha mapato ya juu kwa wakulima. Naibu Rais Rigathi Gachagua alisema, kwa kuzingatia jukumu la kilimo kama uti wa mgongo wa uchumi wa Kenya na mchango wake mkubwa katika Pato la Taifa (GDP), serikali hawezi kupuuwa wakulima na makampuni ya biashara ya kilimo licha ya changamoto za kifedha za mzunguko wa sasa wa bajeti (2024/25). "Katika sekta ndogo ya kahawa, chai, na maziwa, tunafanya maendeleo mazuri na mageuzi na tunaona matokeo chanya. Suala letu pekee kwa sasa ni utawala katika vyama vya ushirika," akasema akiwa Kaunti ya Kiambu. "Ninataka kutoa wito kwa Bunge kuharakisha kupitishwa kwa Mswada wa Ushirika ili kutuwezesha kuteua watu waadilifu kuongoza jamii zetu. Wabunge na maseneta wanapaswa kuzingatia

Naibu Rais Rigathi Gachagua na mkewe Mchungaji Dorcas Gachagua wazungumza na wakulima katika Kijiji cha Ihwagi eneobunge la Mathira.

sana uteuzi wa viongozi wa vyama vya ushirika. Pia tunapaswa kuzingatia viongozi vijana," aliongeza. Naibu Rais pia alitaja licha ya kufanyiwa marekebisho kwa bajeti ya mwaka wa fedha wa 2024/25, malipo ya madeni ya kihistoria yanayodaiwa na wakulima wa kahawa kote nchini, yanayofikia Sh6.8 bilioni, yatakekeleza, na Mfuko wa Cherry utaongezwa. Aidha aliwataka Wabunge wa Bunge la Kitaifa kutanguliza mbele kuitishwa kwa Mswada wa Vyama vya Ushirika. Bw Gachagua alieleza kuwa lengo la mageuzi hayo ya kisheria ni kuimarisha nidhamu ya fedha katika Saccos. Mswada huo unalenga kutoa mfumo wa kisheria unaokuza sekta ya Sh6.8 bilioni ya wakulima

ushirika endelevu na yenye ushindani, alisema. Kuhusu utekelezaji wa Ajenda ya Mabadiliko ya Kiuchumi ya Bottom Up (BETA), Bw Gachagua aliwahakikishia wasikadu katika sekta ndogo ya kahawa, chai na maziwa kwamba utawala wa Rais William Ruto uko katika mpango wake, ikiwa ni pamoja na kulipa madeni ya kihistoria ya wakulima wa kahawa na nyongeza ya Mfuko wa Cherry ya Kahawa. "Licha ya nafasi finyu ya kifedha ambayo imesababisha kupunguzwa kwa pesa katika Bajeti, mzunguko wa bajeti ukidendeza pesa zaidi zitatengewa Cherry Fund na madeni ya kihistoria ya Sh6.8 bilioni ya wakulima

KWA UFUPI

Taa za barabarani za nishati ya jua kuimarisha usalama

Gavana wa Kiambu Kimani Wamatangi amezindua mpango wa kisasa wa taa za barabarani za miale ya jua kando ya Barabara ya Fort Jesus-Gitambaya-Kwa Kibungi-Walakishi ili kuimarisha usalama katika eneo hilo. Mpango huu ni sehemu ya Mpango wa 'Angaza Kiambu', amba ulianzishwa mapema mwaka huu kwa lengo la kubadilisha miundombinu ya kawi ya kaunti kwa kubadilisha taa zote za barabarani hadi kwa nishati ya jua.

Mradi huo unatarajiwaa kupunguza pakubwa gharama za matengenezo na kuondoa bili za umeme za kila mwezi, hatimaye kuoko mamiloni ya pesa za kaunti kila mwaka. "Ingawa hatuondoi kabisa muunganisho wa gridi ya Kenya Power, tunalenga kubadilisha hatua kwa hatua hadi kwa nishati ya jua," Wamazinga aliwala wakati wa uzinduzi wa programu.

Kwa kutumia nishati ya jua, taa hizi za barabarani hutoa mwangaza thabiti, na kufanya barabara kuwa salama na kufikiwa zaidi

usiku. Uboreshaji huu unaboresha hali ya maisha na usalama kwa wakazi kwa kutoa suluhu za kuaminika na endelevu za mwanga. Wakati wa uzinduzi, gavana alitoa wito kwa washikadu wote kuunga mkono mabadiliko ya nishati ya jua na akabainisha kuwa mashirika ya serikali kama vile Mamlaka ya Barabara za Mijini ya Kenya (KURA). Mamlaka ya Barabara za Vijiini (KeRRA), Kenya Power, na Shirika la Umeme Vijiini na Nishati Mbadala (RERC) zimekuwa zikiweka taa za barabarani katika kaunti nzima, na hivyo kuacha mzigoo wa bili kwa serikali ya kaunti. Kulingana na Afisa Mkuu wa Huduma za Umma na Huduma za Umma Virginia Kahonge, taa za barabarani zinazotumia miale ya jua zina muda wa kuishi wa miaka 20 ikilinganishwa na taa zilizounganishwa kwenye gridi ya taifa, ambazo hudumu kwa muda usiozidi miaka mitano, haziathiri sana na uharibifu na kusambaa kwa wadudu, ni za kuaminika. Ufanisi na gharama ndogo za matengenezo. *Na John Kariba*

Soko jipya la Sh 54m kuinua mji wa Gikoe katika Muranga

Mamia ya wafanyakazi wa kitakachochukua watu 20, ukumbi wa kijamii wa watu 60, na sehemu ya kulia chakula. Alisema kila siku, mradi huo umeajiri wafanyakazi 25 wenye ujuzi na wasio na ujuzi akisema wafanyakazi hao wamepatikana ndani. Mwenyekiti wa soko la Gikoe Naftali Kimani Toro alipongeza serikali kwa kufadhili ujenzi wa soko hilo la kisasa. Kwa miaka mingi, Kimani alifichua wafanyakashara wa ndani wamekuwa wakikibiliwa na maelfu ya changamoto kuanzia hali mbaya ya hewa hadi mazingira machafu ya kufanya kazi. "Wafanyakashara wamekuwa wakifanya kazi kando ya barabara kuwaweka katika hatari ya kugongwa na magari. Wakati wa mvua, wanalamizika kutumia miundo ya muda ambayo haikuweza kuwalinda ya kutosha dhidi ya mvua. Alieleza Kimani. Alibainisha kuwa maratu kituo hicho kitakapokamilika, kitakuza shughuli za kiuchumi za kituo cha biashara kili-chi kando ya barabara ya Murang'a - Kiriani. *Na Bernard Munyao (KNA)*

Mamlaka ya ICT, KeNIC zatia saini MoU ili kukuza utumizi wa barua pepe ya .go.ke

NA MICHAEL OMUNDI(KNA)

Mamlaka ya ICT imetia saini Mkatuba wa Maelewano (MoU) na Kituo cha Taarifa za Mtandao wa Kenya (KeNIC) ili kuimarisha upitishwaji wa viwango vya TEHAMA, kuwezesha uhamishaji wa maarifa na ujuzi, na kukuza matumizi ya vikoa vya .ke huku uchumi wa kidijitali nchini ukien-delea kuimarika. Kukua. Ushirikiano huu wa miaka mitatu unakuja huku mashirika hayo mawili yaktengeneza mikakati ya kukuza imani ya umma katika mipango ya serikali ya kidijitali huku yaktumia uataalamu na rasilimali zao kwa pamoja ili kufikia lengo la nchi iliyobadilishiwa kidijitali. Jukumu moja la MoU linah-

itaji KeNIC kukuza ufahamu wa umuhimu na manufaa ya kutumia anwani za barua pepe za .go.ke na vikoa. Wakati huo huo, Mamlaka ya ICT itahimiza upitishwaji wa matumizi ya barua pepe ya .go.ke ndani ya Wizara za Serikali na Mashirika ya Serikali ili kuongeza matumizi na uzingatiaji. Akizungumza wakati wa hafla hiyo jijini Nairobi, Afisa Mkuu Mtendaji wa Mamlaka ya ICT Stanley Kamanganya alisisitiza umuhimu wa kujenga mazingira salama mtandaoni huku maendeleo ya kidijitali yakiendelea kuongezeka. Mkurugenzi Mtendaji alishikilia kuwa MoU itasaidia Mamlaka ya ICT kushughulikia baadhi ya masuala ya kimkakati inayokabiliana nayo katika enzi hii

ya mabadiliko ya kidijitali. Kamanganya alibainisha mambo mawili muhimu ambayo Mamlaka inatara-jia kutekeleza chini ya MoU hii ikiwa ni pamoja na kuwapa ujuzi na kuwaongeza ujuzi wafanyakazi wake. "Pia tutakuwa tukiangalia jinsi tunavyoshughulikia suala la utawala wa kidijitali. Tunaamini tunaweza kufanya kazi pamoja na Kenic kutambua hili," alisema. "Tumeangalia kwa uanganifu suala la usalama na tutashirikiana kuhakikisha vikoa hivi ni salama ili biashara pia zisajili hili. Tunaamini kuwa ushirikiano huu utasidia sana sio tu kusaidia taasisi za serikali bali pia sekta ya kibinansi ili ziweze kujisajili kwenye kikoa cha .ke," aliongeza. Kwa upande wake, An-